

משניות

סדר קדשים

על פי מהדורות הרב דוד אלטראאס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים י"א
שנת ונשלה פרים שפטנו לפ"ק

הווצאת חטף-סגול

2025

הובא לדפוס באמצעות **X**TEX ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללימוד
יהי רצון מלפניך יי' אללה שלא יארע דבר תקללה על ידי ולא אכשל
בךבר הילכה וישמחו בי חבירי ולא אומר על טהור טמא ולא על
טמא טהור ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר ולא יכשלו חבירי
בךבר הילכה ואש mach בם:

והאר"ז שיקל היה אומר אחר תפלת זו שני פסוקים אלו:

כִּי יְיָ יַתֵּן חֶכְמָה מִפְיוֹ דִּעָת וַתְּבוֹנֵה:
כָּל עַיִן וַאֲבִיטָה נְפָלוֹת מִתּוֹרָתֶךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפוחה הספר ללימוד בו יאמר

הנני רוצה למדוד כדי שיביאני תלמוד זה לידי מעשה ולידי מדות
ישרות ולידי ידיעת התורתה והריני עושה לשם ייחוד קדשו בריך
הוא ושביגתיה בךhilו ורוחמי ויהי נועם יהזה אלהינו עליינו ומעשיה
ידינו כוננה עליינו ומעשה ידינו כוננהו:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזה סדרון

א זבחים יד פרקים. ב מנחות יג פרקים. ג חולין
יב פרקים. ד בכורות ט פרקים. ה ערבי ט פרקים.
ו תמורה ז פרקים. ז בריתות ו פרקים. ח מעילה ו פרקים.
ט תמיד ז פרקים. י מדות ה פרקים. יא קנים ג פרקים.
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָל הַזְבָחִים שֶׁגְבַחוּ שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ בְשָׂרִים אֲלֹא שֶׁלֹא עַל
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֹזֶה חוץ מִן הַפְסֵח וּמִן הַחֲטֹאת
הַפְסֵח בָזְמָנוֹ וַיהֲטֹאת בְכָל זָמָן רַبִי אַלְיעָזֶר אָמֵר אָף
הָאָשָׁם הַפְסֵח בָזְמָנוֹ וַיהֲטֹאת וְהָאָשָׁם בְכָל זָמָן אָמֵר
רַבִי אַלְיעָזֶר הַחֲטֹאת בָאה עַל חַטָא וְהָאָשָׁם בָא עַל
חַטָא מֵהַחֲטֹאת פְסוֹלָה שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ אֲף הָאָשָׁם פְסוֹל
שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ:

ב' יוֹסֵי בֶן חֹנִי אָמֵר הַנְשָׁחִיטים לְשֵׁם פְסֵח וְלִשֵם חֲטֹאת
פְסוֹלִין שְׁמַעוֹן אֲחֵי עֲזִירָה אָמֵר שְׁחַתּוּ לְשֵׁם גְבוֹה מֵהַ
בְשָׁרִין לְשֵׁם נָמוֹך מֵהַפְסוֹלִין בִּיצְדָקָדְשִׁים קָדְשִׁים
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם קָדְשִׁים קָלִים פְסוֹלִין קָדְשִׁים קָלִים
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם קָדְשִׁים קָדְשִׁים בְשָׁרִין הַבָּכָר וְהַמְעָשָׂר
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם שְׁלָמִים בְשָׁרִין וְשְׁלָמִים שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם
בְכָור וְלִשֵם מַעֲשֵׂר פְסוֹלִין:

ג' הַפְסֵח שְׁשַׁחַתוֹ בְשִׁחרִית בְאַרְבָעָה עָשָׂר שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ רַבִי יְהוֹשֻׁעַ מִכְשִׁיר בְאַלּו נְשַׁחַט בְשָׁלַשָה עָשָׂר בֶן בְּתִירָא
פּוֹסֵל בְאַלּו נְשַׁחַט בֵין הַאַרְבָעִים אָמֵר שְׁמַעוֹן בֶן עַזָאי
מִקְבֵל אַנְי מִפִי שְׁבָעִים וָשְׁנִים זְקִנִים בַיּוֹם שְׁהַזּוֹבִיבוּ

רבי אלעזר בן עזיריה בישיבה של הובחים הנאכלים שנזובחו שלא לשמן בשרין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. חוץ מון הפסח ומון החטאת ולא הוסיף בן עזיר אלא העולה ולא הוזע לו חכמים:

ה הפסח והחטאת ששחתן שלא לשמן. קיבל והלך וזרק שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם פסח. שהזבח נפסל בארכעה דברים בשחיטה ובקבול. ובהלווד ובזוריקה. רבי שמעון מכשיר בהלווד. שהיה רבי שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה. ושלא בזוריקה. אבל אפשר שלא בהלווד. ששוחט בצד המזבח וזורק. רבי אלעזר אומר המהלך במקום שהוא צרייך להלך המתחבה פוסלה. ובמקום שאינו צרייך להלך אין המתחבה פוסלה:

פרק ב

כָּל הַזְּבָחִים שֶׁקְבַּל דָמָן זָר אֲוֹן טְבוֹיל יוֹם מַחְסֵר בְּגָדִים מַחְסֵר בְּפּוּרִים שֶׁלֹא רְחֵץ יָדִים וּרְגֵלִים עַרְלָטְמָא יֹשֵׁב עַזְמָד עַל גְּבֵי כְּלִים עַל גְּבֵי בְּהַמָּה עַל גְּבֵי חֶבְרוֹ פִּסְלָן קִבְּל בְּשֶׁמֶאל פִּסְלָן רְבִי שְׁמַעַן מַכְשֵׁיר נְשַׁפֵּךְ עַל הַרְצֵף וְאַסְפֵּו פִּסְול נְתַנְנוּ עַל גְּבֵי הַכְּבָשׂ שֶׁלֹא בְּנֶגֶד הַיסּוֹד נְתַנְנוּ אֶת הַנְּתָנִין לְמַטָּן לְמַעַלְנוּ וְאֶת הַנְּתָנִין לְמַעַלְנוּ לְמַטָּן אֶת הַנְּתָנִים בְּפִנְים בְּחוֹזֶן וְאֶת הַנְּתָנִים בְּחוֹזֶן בְּפִנְים פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָתָה:

ב' הַשׂוֹחֵט אֶת הַזְּבָח לְזַרְוק דָמו בְּחוֹזֶן לְהַקְטִיר אֶת אַמְוֹרִיו בְּחוֹזֶן אוֹ מִקְצַת אַמְוֹרִיו בְּחוֹזֶן לְאַכְוֹל בְּשָׁרוֹ בְּחוֹזֶן אוֹ בְּזִית מַבְשָׁרוֹ בְּחוֹזֶן אוֹ לְאַכְוֹל בְּזִית מַעֲורָה הָאֱלִיה בְּחוֹזֶן פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָת לְזַרְוק דָמו לְמַחָר אוֹ מִקְצַת דָמו לְמַחָר לְהַקְטִיר אַמְוֹרִיו לְמַחָר אוֹ מִקְצַת אַמְוֹרִיו לְמַחָר לְאַכְוֹל בְּשָׁרוֹ לְמַחָר אוֹ בְּזִית מַבְשָׁרוֹ לְמַחָר אוֹ לְאַכְוֹל בְּזִית מַעֲורָה הָאֱלִיה לְמַחָר פָּגֹול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בְּרָת:

ג' זֶה הַכָּלָל כָּל הַשׂוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזַּוְרָק לְאַכְוֹל דָבָר שֶׁדָרְבָו לְאַכְוֹל לְהַקְטִיר דָבָר שֶׁדָרְבָו לְהַקְטִיר חַוֵּן לְמַקְוֹמוֹ פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָת חַוֵּן לְזַמְנוֹ פָּגֹול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בְּרָת וּבָלְבָד שִׁקְרָב הַמְּתִיר בְּמִצּוֹתָו:

ד ביצה קרב המתר במצותו. שחט בשתיקה. קיבל והלך וזרק חוץ לזמן. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמן. זה הוא בשתיקה. או ששהחט וקיבל והלך וזרק חוץ לזמן. זה הוא שקרב המתר במצותו. ביצה לא קרב המתר במצותו. שחט חוץ למקוםו. קבל והלך וזרק חוץ למקוםו. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק חוץ למקוםו. או ששהחט וקיבל וזרק והלך חוץ למקוםו. הפסח והחטאת ששהחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמן. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששהחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא שלא קרב המתר במצוותו:

ה לא יכול בזיה בחוץ ובזיה למשך. בזיה למשך ובזיה בחוץ. בחייב זיה בחוץ ובחייב זיה למשך. בחייב זיה למשך ובחייב זיה בחוץ פסול ואין בו ברית. אמר רבי יהודה זה הכל אם מחייב בת הזמן קדמה לחייבת המקום. פגול וחייב עליו ברית. ואם מחייב בת המקום קדמה לחייבת הזמן. פסול ואין בו ברית. וחייבים אומרים זה וזה פסול ואין בו ברית. לא יכול בחייב זיה ולהקטיר בחייב זיה אפשר. שאין אכילה והקטירה מצטרפין:

פרק ג

כָּל הַפְּסֹולִין שֶׁשְׁחַטּוּ שְׁחִיטָתֵן בְּשֶׁרֶה. שְׁהַשְׁחִיטה
בְּשֶׁרֶה בְּגַנְשִׁים וּבְעֲבָדִים וּבְטַמְאִים אֲפִילוּ בְּקָדְשִׁים
קָדְשִׁים. וּבַלְבֵד שֶׁלֹּא יְהִי טָמְאים נָגָעִים בְּבָשָׂר. לְפִיכָּךְ
הַם פּוֹסְלִים בְּמַחְשָׁבָה. וְכַלּוּ שִׁקְבָּלוּ אֶת הַדָּם חֹזֵק לִזְמָנוֹ.
וְחוֹזֵק לִמְקוֹמוֹ. אֲםִינָה דָם הַגְּנָפֶשׁ. יְחִזּוּר הַבָּשָׂר וַיַּקְבֵּל:

בְּקָבֵל הַבָּשָׂר וַיַּנְתֵּן לְפָסֹול. יְחִזּוּר לְבָשָׂר. קָבֵל בִּימִינוֹ וַיַּנְתֵּן
לְשֶׁמְאָלוֹ. יְחִזּוּר לִימִינוֹ. קָבֵל בְּכָלִי קָדְשׁ וַיַּנְתֵּן בְּכָלִי חֹלָה.
יְחִזּוּר לְכָלִי קָדְשׁ. נְשָׁפֵךְ מִן הַכָּלִי עַל הַרְצָפהׁ וְאַסְפוֹ.
בָּשָׂר. נַתָּנוּ עַל גַּבְיוֹ הַכְּבָשׁ שֶׁלֹּא בְּגַד הַיְסוֹד. נַתָּנוּ אֶת
הַגְּתָנִין לְמַטָּה לְמַעַלָּה. וְאֶת הַגְּתָנִין לְמַעַלָּה לְמַטָּה. אֶת
הַגְּתָנִין בְּפָנִים בְּחוֹזֵק. וְאֶת הַגְּתָנִין בְּחוֹזֵק בְּפָנִים. אֲמִינָה
דָם הַגְּנָפֶשׁ. יְחִזּוּר הַבָּשָׂר וַיַּקְבֵּל:

גְ הַשׁׁוֹחֵט אֶת הַזְּבַח. לְאַכְזָל דָבָר שֶׁאָין דָרְכוֹ לְאַכְזָל.
וְלַהֲקֹטֵיר דָבָר שֶׁאָין דָרְכוֹ לַהֲקֹטֵיר. בָשָׂר. רַבִּי אַלְיעָזֶר
פּוֹסֵל. לְאַכְזָל דָבָר שֶׁדָרְכוֹ לְאַכְזָל. וְלַהֲקֹטֵיר דָבָר שֶׁדָרְכוֹ
לַהֲקֹטֵיר. פָחוֹת מִבְּזִית בָשָׂר. לְאַכְזָל בְּחִצֵּי זִית. וְלַהֲקֹטֵיר
בְּחִצֵּי זִית בָשָׂר. שֶׁאָין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִצְטָרְפִים:

דְ הַשׁׁוֹחֵט אֶת הַזְּבַח לְאַכְזָל בִּזְרִית מִן הַעֹזֶר. מִן הַרְטָב. מִן
הַקְפָּה. מִן הַאֲלֵל. מִן הַעֲצָמוֹת. מִן הַגִּידִים. מִן הַטְּלִפִים.
מִן הַקְרָנִים. חֹזֵק לִזְמָנוֹ. אוֹ חֹזֵק לִמְקוֹמוֹ בָשָׂר. וְאַיִן חִבּוּן
עַלְיהֶם. מִשּׁוּם פָגּוֹל וְנוֹתָר וְטָמָא:

ה השוחט את המקדשין לאכול שליל או שליא בחוץ. לא פיגל המזיל תורים בפנים לאכול ביציהם בחוץ לא פיגל חלב המקדשין וביצוי תורים אין חיבין עליהם משום פגול ונותר טמא:

שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר או להוציאו לחוץ. רבי יהודה פוסל וחייבים מכיםין. שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא בנגד היסוד.תן את הנתניון למוץ' למעלו. ואת הנתניון למוץ' ואת הנתניון בפנים בחוץ. ואת הנתניון בפנים בפנים. שיאכלוهو טמאים. שיקריבוهو טמאים. שיאכלוهو ערלים. שיקריבוهو ערלים. לשבר עצמות הפסח. ולאכול ממנה נא. לעירם דמו בדם פסולין בשר. שאין מהשבה פסולת. אלא חוץ לזרע וחוץ למקומו. והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתניון על מזבח החיזון. שם נתנו מטבח אחת בפר. ובחטאת שתי מטבחות. ובית הליל אומרים אף חטאת שנתנה מטבח אחת בפר. לפיכך אם נתן הראשונה בטקונה. ואת השניה חוץ לזרע בפר. נתן את הראשונה חוץ לזרע. ואת השניה חוץ למקומה. פגול וחיבין עליו ברת:

ב בְּכָל הַגְּתָנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁאָמַר חַסְר אַחַת מִן הַמְּתֻנוֹת לֹא כְּפֵר לְפִיכָּךְ אָم נָתַן כֵּלָן בַּתְּקוֹנָן וְאַחַת שֶׁלָּא בַּתְּקוֹנָה פְּסוֹל וְאֵין בָּרוּת:

ג אֲלֹו דָּבָרים שֶׁאֵין חִבֵּין עַלְيָהֶם מִשׁוּם פָּגּוֹל הַקְּמָץ וְהַלְּבָזָנָה וְהַקְּטָרָתָה וּמִנְחָת בְּהָנִים וּמִנְחָת בְּהָן מֶשֶׁיחָה (וּמִנְחָת נְסָכִים) וְהַדָּם וְהַנְּסָכִים הַבָּאִים בְּפָנֵי עַצְמָן דָּבָרִי רַبִּי מַאיָּר וְחַכָּמִים אֹמְרִים אֶפְתָּה אֶת הַבָּאִים עַם הַבְּהָמָה לְזֹג שֶׁמֶן שֶׁל מִצְּרוּעַ רַבִּי שְׁמַעַן אֹמֵר אֵין חִבֵּין עַלְיוֹ מִשׁוּם פָּגּוֹל וַרְבִּי מַאיָּר אֹמֵר חִבֵּין עַלְיוֹ מִשׁוּם פָּגּוֹל שְׁדָם הָאָשָׁם מַתִּירוֹ וְכָל שִׁישׁ לוֹ מַתִּירִים בֵּין לְאָדָם בֵּין לְמִזְבֵּחַ חִבֵּין עַלְיוֹ מִשׁוּם פָּגּוֹל:

ד הַעוֹלָה דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְמִזְבֵּחַ וְעוֹרָה לְבַהֲנִים עֹזֶלֶת הַעֲזָף דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְמִזְבֵּחַ חַטָּאת הַעֲזָף דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְבַהֲנִים פָּרִים הַגְּשָׁרִפִים וְשַׁעֲרִים הַגְּשָׁרִפִים דָּמָן מַתִּיר אֶת אִימּוֹרְהָן לִיקְרָב רַבִּי שְׁמַעַן אֹמֵר בְּלָשׁ אֵינוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצָׁן בְּשַׁלְמִים אֵין חִבֵּין עַלְיוֹ מִשׁוּם פָּגּוֹל:

ה קָדְשִׁי עֹזְבִּי אַלְילִים אֵין חִבֵּין עַלְיָהֶם מִשׁוּם פָּגּוֹל נוֹתֵר וְטָמָא וְהַשׁׁוֹחֵטָן בְּחֹזֶק פָּטוֹר דָּבָרִי רַבִּי מַאיָּר רַבִּי יְוֹסֵי מַחְיֵב דָּבָרים שֶׁאֵין חִבֵּין עַלְיָהֶם מִשׁוּם פָּגּוֹל חִיבִּים עַלְיָהֶם מִשׁוּם נוֹתֵר מִשׁוּם טָמָא חֹזֶק מִן הַדָּם רַבִּי שְׁמַעַן

אומר בדבר שדרפו להאכל. אבל בגין העצים והלבונה והקטרת אין מיבין עליה מושם טמאה:

ו' לשם יששה דברים נזבח נזבח לשם זבח לשם זבח. לשם השם לשם אישים לשם ריח. לשם ניחח. והחטאת והאשם לשם חטא. אמר רבי יוסי אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו בשר. שהוא תנאי בית דין. שאין המחייב הולכת אלא אחר העוזב:

פרק ה

אייזהו מקום של זבחים קדשי קדשים שחיטתן באפוזן. פר ושער של יום הבפורים. שחיטתן באפוזן. וקבול דמן בכלי שרת באפוזן. ודמן טעונהizia על בין הבדיקות. ועל הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עגב:

ב' פרים הנשறפים וערי הנשறפים שחיטתן באפוזן. וקבול דמן בכלי שרת באפוזן. ודמן טעונהizia על הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עגב. אלו ואלו נשרפים בבית הדשן:

ג' חטאות האبور והיחיד. אלו הן חטאות האبور. שירוי ראייני קדשים. ושל מזודות. שחיטתן באפוזן. וקבול

דְּמָנוּ בְּכָלִי שְׁרַת בַּצְפּוֹן. וְדַمָּנוּ טֻעָן אֶרְבֶּעָה מִתְנּוֹת עַל
אֶרְבֶּעָה קְרָנוֹת. בַּיְצָד עַלְהָ בַּכְּבָשׂ וְפֵגָה לְסָגָב. וּבָא לוּ
לְקָרְנוֹ דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפּוֹנִית. צְפּוֹנִית מַעֲרָבִית.
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הִיא שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וּנְאָכְלֵין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. לְזַכְּרֵי כְּהוֹנָה. בְּכָל מְאָכָל.
לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת:

ג' הָעוֹלָה קְדֻשָּׁ קְדָשִׁים. שְׁחִיטָתָה בַּצְפּוֹן. וּקְבוּל דְּמָה
בְּכָלִי שְׁרַת בַּצְפּוֹן. וְדַמָּה טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה.
וּטֻעָנה הַפְּשֵׁט וְגַתּוֹחַ. וּכְלִיל לְאָשִׁים:

ה' זְבַחִי שְׁלֵמִי צָבֹור וְאָשָׁמוֹת. אַלְוָה הָן אָשָׁמוֹת. אָשָׁם
גְּנִילּוֹת. אָשָׁם מַעֲלָוֹת. אָשָׁם שְׁפָחָה חֲרוֹפָה. אָשָׁם נְזִיר.
אָשָׁם מַצּוֹּרָע. אָשָׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצְפּוֹן. וּקְבוּל דְּמָנוּ
בְּכָלִי שְׁרַת בַּצְפּוֹן. וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה.
וּנְאָכְלֵין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. לְזַכְּרֵי כְּהוֹנָה. בְּכָל מְאָכָל.
לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאַיִל נְזִיר קְדָשִׁים קְלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מֶקוּם
בַּעֲזָרָה. וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה. וּנְאָכְלֵין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מְאָכָל. לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת.
הַמּוֹרָם מִהֶּם בַּיּוֹצָא בָּהֶם. אֶלָּא שְׁהַמּוֹרָם נְאָכֵל לְבָהָנים.
לְנִשְׁיָהָם וּלְבָנָיהם וּלְעַבְדִּיהם:

ז' שְׁלֵמִים קְדָשִׁים קְלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מֶקוּם בַּעֲזָרָה.
וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה. וּנְאָכְלֵין בְּכָל הָעִיר.

משניות סדר קדשים

לכל אדם. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד. המזומנים מהם ביציאם ביהם. אלא שהמזומנים נאכל לבתנים. לנשיהם ולבנייהם ולבנייהם:

" הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים. שהחיטה בכל מקום בעזורה. זdem טעון מתקנה אחת. ובלבך שיתן בנגד היסוד. שנה באכילתון. הבכור נאכל לבתנים. והמעשר לכל אדם. ונאכלין בכל העיר. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד. הפסח אינו נאכל אלא בלילה. ואינו נאכל אלא עד חצות. איןנו נאכל אלא למניו. ואינו נאכל אלא צלי:

פרק ו'

קדשי קדשים ששחטן בראש המזבח. רבי יוסי אומר באלו נשחטו בצפון. רבי יוסי בר יהודה אומר מחייב המזבח ולא צפון בצפון. מחייב המזבח ולדרום בדרום. המנחות היו נקומות בכל מקום בעזורה. ונאכלין לפנים מן הקלעים. לזכרי בהוניה. בכל מאכל. ליום וללילה עד חצות:

" חטאת העזיף היתה נעשית על קרון דריזמית מערבית. בכל מקום היתה בשירה. אלא שזו היה מקומה. שלשה דברים היתה אותה הקרון משפט מלמטה ושלשה מלמטה. מלמטה חטא העזיף וההנשות ושרי הדם.

מִלְמַעַלْ נָסֹךְ הַמִּים וְהַיּוֹן וְעוֹלָת הַעֲזֹף בְּשֵׁהִיא רַבָּה
בְּמִזְרָח:

כִּי כָל הַעֲזֹף לְמִזְבֵּחַ עַזְלֵין דָּרֶךְ יְמִין וּמִקְיָפֵין וּזְרִידֵין דָּרֶךְ
שְׁמָאלָל חֹזֵק מִן הַעֲזֹלה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֶלָּו שֶׁהָיו עַולִים
וְחוֹזְרים לְעַקבָּב:

ד' חַטָּאת הַעֲזֹף בַּיַּצְדֵּק הַיְתָה נְעִשִּׂית הִיה מַזְלָק אֶת רָאשָׁה
מִמְּאֹל עַרְפָּה וְאֵינוֹ מְבָדֵיל וּמִזָּה מִדָּמָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ
שִׁירֵי הַדָּם הִיה מַתְמָאָה עַל הַיסּוֹד אֵין לְמִזְבֵּחַ אֶלָּא דָמָה
וּכְלָה לְפָהָנים:

ה' עוֹלָת הַעֲזֹף בַּיַּצְדֵּק הַיְתָה נְעִשִּׂית עַלְהָ בְּכֶבֶשׂ וּפְנֵה
לְסּוּבָב בָּא לוֹ לְקַרְנוֹ דָּרוֹמִית מִזְרָחִית הִיה מַזְלָק אֶת
רָאשָׁה מִמְּאֹל עַרְפָּה וּמְבָדֵיל וּמִמְּאָה אֶת דָמָה עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ נִטְלָה אֶת הַרָּאשׁ וְהַקְרִיף בֵּית מַלְיקָתוֹ לְמִזְבֵּחַ
וּסְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ וּזְרֻקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים בָּא לוֹ לְגַוְף וְהַסִּיר
אֶת הַמִּרְאָה וְאֶת הַנוֹּצָה וְאֶת בְּנֵי מַעַיִם הַיּוֹצָאים עַמָּה
וְהַשְׁלִיכָה לְבֵית הַדְּשֵׁן שְׁפָע וְלֹא הַבְּדִיל וְאֶם הַבְּדִיל בְּשֵׁר
וּסְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ וּזְרֻקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו' לֹא הַסִּיר לֹא אֶת הַמִּרְאָה וְלֹא אֶת הַנוֹּצָה וְלֹא אֶת
בְּנֵי מַעַיִם הַיּוֹצָאים עַמָּה וְלֹא סְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ כָּל שְׁשָׁבָה
בָּה מַאֲחַר שְׁמָאָה אֶת דָמָה בְּשֵׁרָה הַבְּדִיל בְּחַטָּאת וְלֹא
הַבְּדִיל בְּעַזְלֵה פֶּסֶל מִצָּה דָם הַרָּאשׁ וְלֹא מִצָּה דָם הַגּוֹף
פְּסָולָה מִצָּה דָם הַגּוֹף וְלֹא מִצָּה דָם הַרָּאשׁ בְּשֵׁרָה:

חטאת העז שמלקה שלא לשמה. מזה דמה שלא לשמה או לשמה ולא לשמה לשמה. או שלא לשמה ולשמה. פסילה. עולת העוז בשורה. ובלבד שלא עלתה לבטים. אחד חטאת העז. ואחד עולת העוז. שמלקה ושםaza דמו. לאכזב דבר שדרפו לאכזב. להקטיר דבר שדרפו להקטיר. חזץ למוקומו. פסול ואין בו ברת. חזץ לזמןנו. פגול וחיבין עלייו ברת. ובלבד שיקרב המתר במצותו. כיצד קרב המתר במצוותו. מלך בשתייה. ומזה הדם חזץ לזמןנו. או שמלך חזץ לזמןנו. ומזה הדם בשתייה. או שמלך ומזה הדם חזץ לזמןנו. זה הוא שקרב המתר במצוותו. כיצד לא קרב המתר במצוותו. מלך חזץ למוקומו. ומזה הדם חזץ לזמןנו. או שמלך חזץ לזמןנו. ומזה הדם חזץ למוקומו. (או שמלך ומזה את הדם חזץ למוקומו) חטאת העז שמלקה שלא לשמה. ומזה דמה חזץ לזמןה. או שמלקה חזץ לזמןה. ומזה דמה שלא לשמה. או שמלקה. ומזה דמה שלא לשמה. זה הוא שלא קרב המתר במצוותו. לאכזב בזית בחוץ. ובזית למחר. בזית למחר ובזית בחוץ. בחייב זית בחוץ. ובחייב זית למחר. בחייב זית למחר. ובחייב זית בחוץ. פסול ואין בו ברת. אמר רבי יהודה זה הכלל. אם מתחשבת הזמן קדמה למתחשבת המקום. פגול וחיבין עליו ברת. ואם מתחשבת המקום קדמה למתחשבת הזמן. פסול ואין בו ברת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו ברת. לאכזב

**בָּחִזֵּי זִית וְלַהֲקֹטֶר בָּחִזֵּי זִית בְּשֶׂרֶת שֶׁאֵין אֲכִילָה וְלַהֲקֹטֶר
מִצְטְּרָפִין:**

פרק ז

**חַטָּאת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַטָּה . בָּמִعְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם
חַטָּאת . בְּשֶׂרֶת . בָּמִعְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם עֹלָה .
בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם חַטָּאת . בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם עֹלָה .
פְּסָולָה . עֲשָׂאָה לְמַעַלָּה בָּמִעְשָׂה כָּלָם . פְּסָולָה :**

**ב' עֹלָת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַעַלָּן . בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם עֹלָה
בְּשֶׂרֶת . בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם חַטָּאת בְּשֶׂרֶת . וּבְלִבְדֵּי שְׁלָא
עַלְתָּה לְבָגְלִים . בָּמִעְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם עֹלָה . בָּמִעְשָׂה
חַטָּאת לְשֶׁם חַטָּאת . פְּסָולָה . עֲשָׂאָן לְמַטָּן בָּמִעְשָׂה כָּלָן .
פְּסָולָה :**

**ג' וּכְלֹן אֵין מִתְמָאוֹת בַּבֵּית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֵלִין בָּהוּ . חַזְקָה
מִחְטָאת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַטָּן . בָּמִעְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם
חַטָּאת :**

**ד' עֹלָת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַטָּן . בָּמִעְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם
חַטָּאת . רַبִּי אַלְיָזֶר אָמֵר מוֹעֵלִין בָּה . רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמֵר
אֵין מוֹעֵלִין בָּה . אָמַר רַבִּי אַלְיָזֶר מָה אֶم חַטָּאת שֶׁאֵין
מוֹעֵלִין בָּה לְשֶׁמֶה . בְּשֶׁנֶּה אֶת שֶׁמֶה מוֹעֵלִין בָּה . עֹלָה
שֶׁמוֹעֵלִין בָּה לְשֶׁמֶה . בְּשֶׁנֶּה אֶת שֶׁמֶה אֵינוֹ דִין שִׁימָעַלְוָה
בָּה . אָמַר לוּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא . אֶם אָמְרָת בְּחַטָּאת שֶׁשֶּׁנֶּה**

את שמה לשם עולה. שכן שנה (את) שמה לדבר שיש
בו מעילה. תאמר בעולה ששנה את שמה לשם חטא.
שנו שנה את שמה לדבר שאין בו מעילה. אמר לו רבי
אליעזר והרי קדשים נשבחין בדרכם. ושבחין לשם
קדשים קלים יוכיחו. שכן שנה את שמן לדבר שאין בו
מעילה. ומועלין בהן. אף אתה אל תחתה על העולה.
שאף על פי ששנה את שמה. לדבר שאין בו מעילה
שימעלו בה. אמר לו רבי יהושע לא. אם אמרת בקדשי
קדשים נשבחין בדרכם. ושבחין לשם קדשים קלים. שכן
שנה את שמן לדבר שיש בו אסור והתר. תאמר בעולה.
שנה את שמה בדבר שכלו התר:

ה מלך בשמאל או בלילה. שחת חולין בפניהם. וקדשים
בחוץ איןן מטמאות בבית הבליטה. מלך בסביז. מלך
חולין בפניהם. וקדשים בחוץ. תורים שלא הגיע זמן. ובני
יונה שעבר זמן. שיבש גפה. ושגsuma עינה. ושנקעה
רגלה. מטמאה בית הבליטה זהה הכלל כל שהיה פסולה
בקדר. אינה מטמאה בית הבליטה. לא היה פסולה
בקדר. מטמאה בית הבליטה. וכל הפסולים שמלאו.
מלך כתן פסולה. ואין מטמאות בית הבליטה:

ו מלך ונמצא טרפה. רבי מאיר אומר אינה מטמאה
בבית הבליטה. רבי יהודה אומר מטמאה בית
הבליטה. אמר רבי מאיר מה אם נבלת בהמה
שהיא מטמאה במגע ובמשוא. שחיטתה מטהרת

את טרפה מטמאתה. נבלת העוז שאינה מטמאה ב מגע וב משא. אין די שתהא שחיטה מתרת את טרפה מטמאתה. מה מצינו בשחיטה שהיא מכשרה באכילה. ומתרת את טרפה מטמאתה אף מליקתה שהיא מכשרה באכילה. טהרה את טרפה מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה נבלת בהמה. שחיטה מטירה. אבל לא מליקת:

פרק ח

כל הזכחים שנתקערבו בחטאונות המתוות או בשור הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתקערבו בשור שנעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם על פי עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצתה ובגעבד ובathan ובהחר ובקלאים ובטריפה ובזיא דפון. ירעו עד שישתחابו וימברו ויביא בדמי היפה שבתו מאותו המין. נתקערב בחולין תמים. ימברו החולין לארכביאותו המין:

ב קדשים בקדשים מין במין. זה יקרב לשם מי שהוא. וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאיינו מינו. ירעו עד שישתחابו וימברו ויביא בדמי היפה שבתו ממין זה. ובדמי היפה שבתו ממין זה. ונפסיד המותר מביתו. נתקערבו בבור ובעשר. ירעו עד שישתחابו.

ויאכלו בכבוד ובכבודם. הפל יכולין להתערב. חייז מן החטא והאשם:

א אשם שנתקערב בשלמים. (ירעו עד שישתאבו) רבינו שמעון אומר שניהם ישחטו באפוזן. ויאכלו בחמור שבזה. אמרו לו אין מבאים קדשים לבית הפסול נתערבו חתיכות בחתיכות. קדשי קדשים בקדשים קלים. הנאכלין ליום אחד בנאכלים לשני ימים. יאכלו בחמור שבזה:

ב אברי חטא שנתקערבו באברי עולה. רבינו אליעזר אומר יטנו למعلن. ורואה אני את בשר החטא מלמענן. באלו הוא עצים. וחכמים אומרים תעבור צורתן. ויצא לבית השירפה:

ג אברין באברי בעלי מומין. רבינו אליעזר אומר אם קרב ראש אחד מהן. יקרבו כל הרשין. ברעו של אחד מהן. יקרבו כל הקרעים. וחכמים אומרים אפילו קרבו כלם. חזק מאחד מהן. יצא לבית השירפה:

ד דם שנתקערב במים. אם יש בו מראה דם כישר. נתערב בין רוזין אותו באלו הוא מים. נתערב בדם בהמה או בדם חיה רוזין אותו באלו הוא מים. רבוי יהודה אומר אין דם מבטל דם:

נתחערב בדים פסולין. ישפיך לאםה. בדים תמצית ישפיך לאםה. רבי אליעזר מבהיר. אם לא גמלך ונתנו בשר:

דים תמים בדים בעלי מומין. ישפיך לאםה. כוס בכוסות. רבי אליעזר אומר קרב כוס אחד. יקרבו כל הقوסות. וחכמים אומרים אפילו קרבו כלם חוץ מאחד מהן. ישפיך לאםה:

הנתנו למיטה שנתחערבו בנתנו למעלה. רבי אליעזר אומר יתנו למעלה. ורואה אני את התחרותים למעלה. אבלו הן מים. ויחזור ויתנו למיטה. וחכמים אומרים ישפכו לאםה. ואם לא גמלך ונתנו בשר:

הנתנו מתנה אחת שנתחערבו בנתנו מתנה אחת. ינתנו מתנה אחת. מתן ארבע במתן ארבע ינתנו מתן ארבע. מתן ארבע במתנה אחת. רבי אליעזר אומר ינתנו במתן ארבע. רבי יהושע אומר ינתנו במתנה אחת. אמר לו רבי אליעזר והרי הוא עוזר על בל תגרע. אמר לו רבי יהושע והרי הוא עוזר על בל תוסיף. אמר לו רבי אליעזר לא נאמר בל תוסיף. אלא בשזהו בעצמו. אמר לו רבי יהושע לא נאמר בל תגרע. אלא בשזהו בעצמו. ועוד אמר לו רבי יהושע בשנתה עברת על בל תוסיף. ועשית מעשה בידך. וכשלא נתת עברת על בל תגרע. ולא עשית מעשה בידך:

י"ג הנתקנים בפנים שנטערכבו בנתקין בחוץ. ישפכו לאמה. נתן בחוץ וחרז ונתן בפנים כשר. בפנים וחרז ונתן בחוץ רבי עקיבא פסול. וחכמים מחייבין. שהיה רבי עקיבא אומר כל הדמים שנתקנו לכפר בהילל פסולין וחכמים אומרים חטא בלבך. רבי אליעזר אומר אף האשם שנאמר בחתאת וכאש:

ו' חטא שקבל דמה בשני כסות. יצא אחד מהן לחוץ. הפנימי כשר. נensus אחד מהן לפנים. רבי יוסי הגלילי מבשריך בחיצוז. וחכמים פסולין. אמר רבי יוסי הגלילי מה אם במקום שהמחשבה פסלה בחוץ. לא עשה את המשואר כיוצא. מקום שאין המחשיבה פסלה בפנים. איןנו דין שלא נעשה את המשואר בנensus. נensus לכפר אף על פי שלא כפר פסל. דברי רבי אליעזר. רבי שמעון אומר עד שייכפר. רבי יהודה אומר אם הבנים שוגג כשר. כל הדמים הפסולין שנתקנו על גבי המזבח. לא הרצה הארץ אלא על הטמא. שהארץ מרצה על הטמא. ואינו מרצה על היוצא:

פרק ט

המזבח מקדש את הראוי לו. רבי יהושע אומר כל הראוי לאנשים אם עלה לא ירד. שנאמר הראוי העולה על מזקה על המזבח. מה עולה שהיא ראויה לאנשים. אם עלה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראויה לאנשים אם עלה לא ירד. רבנן גמליאל אומר כל הראוי למזבח. אם עלה לא ירד. שנאמר הראוי העולה על מזקה על המזבח. מה עולה שהיא ראויה למזבח אם עלה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראויה למזבח. אם עלה לא ירד. אין בין דברי רבנן גמליאל לדברי רבי יהושע אלא הדם והנסכים. שרבנן גמליאל אומר לא ירדו. ורבי יהושע אומר ירדו. רבבי שמעון אומר הזבח בשר והנסכים פסולין. הנסכים בשרין והזבח פסול. אפילו זה וזה פסולין. הזבח לא ירד והנסכים ירדו:

ב' ואלו אם עלו לא ירדו הלו. והטמא. והיוצא. והנשחת חוץ לזרען. וחוץ למקומו. ושבלו פסולים וזרקו את דמו. רבי יהודה אומר שנשחתה בלילה. ושותפה דםיה. ושייצא דםיה חוץ לקלעים. אם עלה תרד. רבבי שמעון אומר לא תרד. שהיה רבבי שמעון אומר כל שפסולו בקדש הקדש מקבלו. לא היה פסול בקדש. אין הקדש מקבלו:

ג' אלו לא היה פסול בקדש. הרובע והרביע והמיוקאה והנעבד. והאתנו והמחיר והכלאים והטרפה ויוצא דפניהם.

ובעליו מומין. רבי עקיבא מבשיר בבעל מומין. רבי חננייא סגנון הכהנים אומר דוחה היה אבא את בעל מומין. מעל גבי המזבח:

ד בשם שם עלו לא ירדו. אך אם ירדו לא יעלו. ובכלו שעלו חיים לראש המזבח ירדו. עליה שעלהת חיה לראש המזבח תרד. שחתה בראש המזבח. יפשיט וינתח במקומה:

ה ואלו אם עלו ירדו. בשער קדשי קדשים. ובשער קדשים קלילים. ומותר העمر. ושתי הלחם. ולחם הפנים. ושרי מנוחות. והקטרת. האומר שבראשי כבשים. והשער שבזקון תישים. והעצמות והגידים והקרניים והטלים בזמן שאין מחרבין יעלו. שנאמר והקטיר להן את הכל המזבחה. פרשו לא יעלו. שנאמר ועשית עולתך הבשר והדים:

ו וכלם שפקעו מעל גבי המזבח לא יחויר. וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח. אברים שפקעו מעל גבי המזבח. קדם לחצות. יחויר ומוציאין בהן. לאחר חצות לא יחויר. ואין מוציאין בהן:

ז בשם שהמזבח מקדש את הראי לו. אך הקבש מקדש. בשם שהמזבח והכבש. מקדשין את הראי להן. אך הבלים מקדשין. בלי הלח מקדשין את הלח. ומדות היבש מקדשות את היבש. אין בלי הלח מקדשין את

היבש. ולא מדות היבש מקדשות את הלה. בלי הקדש שנתקבו. אם עושים הם מעין מלאכתן שהיו עושין והו שלמים. מקדשים. ואם לאו אין מקדשים. ובולם אין מקדשים אלא בקדש:

פרק י

בֶּל הַתִּדְרֵר מִחְבָּרוֹ קֹדֶם אֶת חֲבָרוֹ. הַתִּמְדִין קֹדֶם־יְמִינָה. מִוסְפֵּין שְׁבַת קֹדֶם־יְמִינָה לְמוֹסֵפִי רָאשׁ חָדֶשׁ. מִוסֵּפִי רָאשׁ חָדֶשׁ קֹדֶם־יְמִינָה לְמוֹסֵפִי רָאשׁ הַשָּׁנָה. (שנאמר מלבד עזלת הבקר אשר לעזלת הtmpmid תעשו את אלה):

ב' וְכֹל הַמִּקְדֵּשׁ מִחְבָּרוֹ קֹדֶם אֶת חֲבָרוֹ. דֵם חַטָּאת קֹדֶם לְדֵם עֹזֶלה. מִפְנֵי שַׁהוּא מְרַצָּה. אִיבָּרִי עֹזֶלה קֹדֶם־יְמִינָה לְאִמּוּרִי חַטָּאת. מִפְנֵי שַׁהוּן בְּלִיל לְאָשָׁים. חַטָּאת קֹדֶם־יְמִינָה לְאָשָׁם. מִפְנֵי שַׁדְמָה נָתַן עַל אַרְבָּעָ קְרֻנוֹת. וּעַל הַיְסָודִי אָשָׁם קֹדֶם לְתֹזֶה וְלְאֵיל נְזִיר. מִפְנֵי שַׁהוּא קְדָשִׁים. הַתֹּזֶה וְאֵיל נְזִיר קֹדֶם־יְמִינָה לְשָׁלְמִים. מִפְנֵי שַׁהוּן גְּאַכְלִין לִיום אֶחָד וְטֻוּגִים לְחַם. שָׁלְמִים קֹדֶם־יְמִינָה לְבָכָור מִפְנֵי שַׁהוּן טֻוּגִים מִתּוֹן אַרְבָּעָ. וּסְמִיכָּה וְנִסְכִּים וְתִנּוּפָת חַזָּה וְשֹׂזָק:

ג' הַבָּכָור קֹדֶם לְמַעַשֵּׂר. מִפְנֵי שְׁקָדוֹשָׁתוֹ מְרַחֶם. וְגַאֲכָל לְבָהָנים. הַמַּעַשֵּׂר קֹדֶם לְעוֹפּוֹת. מִפְנֵי שַׁהוּא זָבֵח. וַיֵּשׁ בָּזֶה קְדָשִׁי קְדָשִׁים דָמוֹ וְאִמּוּרִיו:

ד הַעֲזֹפּוֹת קְוָדְמִין לְמִנְחֹות. מִפְנֵי שֶׁהוּ מִינִי דָמִים. מִנְחָת חֹטְאָ קְוָדָמָת לְמִנְחָת נְדָבָה. מִפְנֵי שֶׁהָיָא בָּאָה עַל חָטָא. חַטָּאת הַעוֹר קְוָדָמָת לְעֹלָת הַעוֹר. וּבוּ בְּהַקְדָּשָׁה:

ה כָּל הַחֲטָאוֹת שְׁבַתּוֹרָה קְוָדָמוֹת לְאֲשָׁמוֹת. חֹזֶן מְאַשָּׁם מִצְוָעָד. מִפְנֵי שֶׁהָוָא בָּא לְהַכְּשָׂר. כָּל הָאֲשָׁמוֹת שְׁבַתּוֹרָה. בָּאַין בְּנֵי שְׁתִים. וּבָאַין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים. חֹזֶן מְאַשָּׁם נְזִיר. וְאַשָּׁם מִצְוָעָד. שֶׁהוּ בָּאַין בְּנֵי שְׁנִינָן. וְאַיְնָן בָּאַין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים:

ו כִּנְשָׁם שֶׁהוּ קְוָדְמִין בְּהַקְרְבָּתָן. כִּדְהוּ קְוָדְמִין בְּאַכְילָתָן. שְׁלָמִים שֶׁל אֲמָשׁ וּשְׁלָמִים שֶׁל הַיּוֹם. שֶׁל אֲמָשׁ קְוָדְמִין. שְׁלָמִים שֶׁל אֲמָשׁ. וְחַטָּאת וְאַשָּׁם שֶׁל הַיּוֹם. שֶׁל אֲמָשׁ קְוָדְמִין. דָבָרי רַבִּי מַאיָר. וְחַכְמִים אֲוֹמָרִים הַחַטָּאת קְוָדָמָת מִפְנֵי שֶׁהָיָא קָדְשִׁי קָדְשִׁים:

ו בְּכָלָם הַפְּהָנִים רְשָׁאֵין לְשָׁנוֹת בְּאַכְילָתָן. לְאַכְלָוֹן צְלָוִים שְׁלוּקִין וּמְבָשְׁלִין. וְלִתְהַתֵּן תְּזוּנָן תְּבִלָּן חֹלְוִין וּתְבִלָּי תְּרוּמָה. דָבָרי רַבִּי שְׁמֻעוֹן. רַבִּי מַאיָר אָוֹמֵר לֹא יִתְן לְתְזָכוֹן תְּבִלָּי תְּרוּמָה. שֶׁלָּא יִבְיאֵא אֶת הַתְּרוּמָה לִידֵי בְּסָולָן:

ח אָמֵר רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָם רְאִית שֶׁמַן שֶׁהָוָא מִתְחַלֵּק בְּעֹזֶרֶת. אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁאֵל מָה הָוָא. אֶלָּא מוֹתֵר רַקִיקִי מִנְחָת יִשְׂרָאֵל. וּלֹא שֶׁמַן שֶׁל מִצְוָעָד. אָם רְאִית שֶׁמַן שֶׁהָוָא נְתֹונָן עַל גַּבֵּי הָאֲשָׁים. אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁאֵל מָה הָוָא. אֶלָּא

מותר רקייקי מנוחות בהנים. ומנוחת בהן המשיח. שאין מתנדבים שםן. רבי טרפון אומר מתנדבים שםן:

פרק יא

ד' חטאת שנטו על הבגד. הרי זה טעון בובס. אף על פי שאין הכתוב מדבר. אלא בנאכלות. שנאמר במקום קדוש תאכל. אחד הנאכלת ואחד הפנימית טענות בובס. שנאמר תורה החטא תורה אחת לכל החטאות:

ב' חטאת פסוללה אין דמה טעון בובס. בין שהיה לה שעת הבשר. בין שלא היה לה שעת הבשר. איזו היא שהיה לה שעת הבשר. שלאה. ושותמתה. ושייצאה. ואיזו היא שלא היה לה שעת הבשר. שנשחתה חזק למנה. וחוץ למלמה. ושקבלו פסולין. וירקו את דמה:

ג' נתנו מן הצואר על הבגד אינו טעון בובס. מן הקרע ומן היסוד. אינו טעון בובס. נשפק על הרצפה ואספו. אינו טעון בובס. (אינו טעון בובס) אלא הדם שנתקבל בבלוי. וראוי להזיה. נתנו על העור. עד שלא הפשט. אינו טעון בובס. משחה הפשט טעון בובס. דברי רבי יהודה. רבי אליעזר אומר אף משחה הפשט אינו טעון בובס. אינו טעון בובס אלא מקום הדם. ורק דבר שהוא ראוי לקבל טמאה. וראוי לבובס:

ג' אחד הַבָּגֵד. ואחד הַשְׁקָה. ואחד הַעֲזֹר. טעוניין בavirus במקום קדוש. וشبירת כל' חרס במקום קדוש. וMRIKAה ושתיפה בכל' נוחשת במקום קדוש. זה חמר בחתאת. מתקני קדושים:

ה' בגד שיצא חוץ לקלעים. נבנש ומכבשו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. קורעו ונבנש ומכבשו במקום קדוש. כל' חרס שיצא חוץ לקלעים. נבנש ושוברו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. נזקבו ונבנש ומכבשו במקום קדוש:
ו' כל' נוחשת שיצא חוץ לקלעים. נבנש ומזרקו ושותפו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. פוחתו. ונבנש ומזרקו ושותפו במקום קדוש:

ז' אחד שבשל בו. ואחד שערה לתוכו רותח. אחד קדשי קדושים. ואחד קדושים קלים. טעוניין MRIKAה ושתיפה. רבינו שמעון אומר קדושים קלים אין טעוניין MRIKAה ושתיפה. רבינו טרפון אומר אם בשל בו מתחלה הרجل יבשל בו את כל הרגל. וחכמים אומרים עד זמו אכילה. MRIKAה ושתיפה. MRIKAה בMRIKAה הבוס. ושתיפה בשטיפת הבוס. (MRIKAה בחמץ. ושתיפה בצונג). והשפוד והאסבלה מגעלו בחמץ:

ח' בשל בו קדושים וחולין או קדשי קדושים וקדושים קלים. אם יש בהן בנותן טעם. הרי הקלים נאכלים בחמורים. אין טעוניין MRIKAה ושתיפה. ואם פוסלין במנג' רקיק

שָׁנְגַע בָּרֶקִיק וְחַתִּיכָה בְּחַתִּיכָה לֹא בְּלֹא הַרְקִיק וְלֹא בְּלֹא הַחֲתִיכָות אֲסּוּרִין אֵינוֹ אָסּוּר אֶלָּא מֶקוּם שְׁבָלָע:

פרק יב

טְבוֹל יּוֹם וְמִחְשָׁר כְּפֹורִים אֵין חֹלְקִין בְּקָדְשִׁים לְאָכֹל לְעַרְבָּה אָזְגַע וְאֵינוֹ מִקְרִיב וְאֵינוֹ חֹלְק לְאָכֹל לְעַרְבָּה בְּעַלְיִ מָמוֹן בֵּין בְּעַלְיִ מָמוֹן עֻזְבִּין חֹלְקִין וְאָכְלִין אֶבֶל לֹא מִקְרִיבִין וְכֹל שְׁאֵינוֹ רָאוּי לְעַבּוֹדָה אֵינוֹ חֹלְק בְּבָשָׂר וְכֹל שְׁאֵין לוֹ בְּבָשָׂר אֵין לוֹ בְּעֹרוֹז אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשָׁעַת זְרִיקַת דָמִים וְתוֹホָר בְּשָׁעַת הַקְטָר חָלְבִים אֵינוֹ חֹלְק בְּבָשָׂר שְׁנָאָמֵר הַמִּקְרִיב אֶת דָם הַשְׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מַבְנֵי אַהֲרֹן לוֹ תְּהִיא שָׂוֹק הַיָּמִין לְמַנְהָה:

ב' כָּל שְׁלָא זָכָה המזבח בְּבָשָׂר לֹא זָכָו הַלְהָנִים בְּעֹרָה שְׁנָאָמֵר עֹזֶלֶת אִישׁ עֹזֶלֶת שְׁעַלְתָה לְאִישׁ עֹזֶלֶת שְׁפְשַׁחַתָה שְׁלָא לְשָׁמָה אֶף עַל פִי שְׁלָא עֹזֶלֶת לְבָעָלִים עֹרָה לְלְהָנִים אֶחָד עֹזֶלֶת הָאִישׁ אֶחָד עֹזֶלֶת הָאָשָׁה עֹרָותֵיהֶן לְלְהָנִים:

ג' עֹזֶרות קָדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעֹזֶרות קָדְשִׁי קָדְשִׁים לְלְהָנִים קל וְחַמֶר מֶה אֶם עֹזֶלֶת שְׁלָא זָכָו בְּבָשָׂר זָכָו בְּעֹרָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים שְׁזָכוּ בְּבָשָׂר אֵינוֹ דִין שִׁזְכוּ בְּעֹרָן אֵין מִזְבֵח יוֹכִיח שְׁאֵין לוֹ עֹזֶר מִכְל מֶקוּם:

ד בְּלַי הַקָּדְשִׁים שֶׁאָרְעָבָהּ פָּסֹול קָדָם לְהַפְשִׁיטָן. אֵין עוֹרוֹתֵיהֶם לְכָהָנִים. לְאַחֲרֵי הַפְשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לְכָהָנִים. אָמֵר רַبִּי חַנִּינָא סְגָן הַכָּהָנִים מִימֵי לֹא רָאָיתִי עֹזֶר יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֶפֶת. אָמֵר רַבִּי עַקְיבָּא מִזְבְּחָיו לְמִדְנָנוּ. שַׁהַמְּפַשֵּׁיט אֶת הַבָּכוֹר. וּנְמֻצָּא טְרֵפָה. שִׁיאוֹתוֹ הַפָּהָנִים בְּעֹרוֹן. וְחַכְמִים אֹמְרִים אֵין לֹא רָאָינוּ רָאָיה. אֶלָּא יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֶפֶת:

ה פְּרִים הַגְּשֶׁרֶפִים וּשְׁעִירִים הַגְּשֶׁרֶפִים. בָּזְמָן שְׁהָנוּ נְשֶׁרֶפִין בְּמִצְוָתָן. נְשֶׁרֶפִין בְּבֵית הַדְּשֽׂוֹן. וּמְטַמְּאֵין בְּגָדִים. וְאֵם אֵין נְשֶׁרֶפִין בְּמִצְוָתָן. נְשֶׁרֶפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאֵינָם מְטַמְּאֵין בְּגָדִים:

ו הַיּוֹסְבָּלִין אֶתְנָן בְּמוֹטוֹתָן יֵצְאוּ הַרְאָשׁוֹנִים חֹזֶק לְחוֹמָת הַעֲזָרָה. וְהַאֲחַרְזִים לֹא יֵצְאוּ. הַרְאָשׁוֹנִים מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. וְהַאֲחַרְזִים אֵין מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. עַד שִׁיצְאָו. יֵצְאוּ אֶלָּו וְאֶלָּו. אֶלָּו וְאֶלָּו מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אֹמֵר אֶלָּו וְאֶלָּו אֵין מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. עַד שִׁיצְתָּה הַאֲוֹר בְּרַבְּן. גַּתְךָ הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׂוֹרֵף מְטַמֵּא בְּגָדִים:

פרק יג

השוחט והמעלה בחוץ. חיב על השחיטה. וחיב על העליה. רבי יוסי הגלילי אומר שחת בתנים והעלה בחוץ חיב. שחת בחוץ והעלה בחוץ פטור. שלא העלה בחוץ אלא דבר פסול. אמרו לו אף השוחט בתנים ומעלה בחוץ. ביוון שהוזיאו פסלו:

ב טמא שאכל בין קדש טמא. ובין קידש טהור חיב. רבי יוסי הגלילי אומר טמא שאכל טהור חיב. וטמא שאכל טמא פטור. שלא אכל אלא דבר טמא. אמרו לו אף טמא שאכל טהור. ביוון שנגע בו טמאה. וטהר שאכל טמא פטור. שאינו חיב אלא על טמאות הגות:

ג חמר בשחיטה מבהעליה. ובהעליה מבשחיטה. חמר בשחיטה. שהשוחט להדיות חיב. והמעלה להדיות פטור. חמר בהעליה. שניהם שאחזו בסכין ושחתו פטורים. אחزو באבר והעליהם חיבוי. העלה וחזר והעלה וחזר והעלה. חיב על כל העליה והעליה. דברי רבי שמעון. רבי יוסי אומר אינו חיב אלא אחת. ואינו חיב עד שיעלה לראש המזבח. דברי שמעון אומר אפילו העלה על הסלע או על האבן חיב:

ד אחד קדשים כשרין. ואחד קדשים פסולין. שהיה פסולין בקדש. והקрайין בחוץ חיב. המעלה בזית מן העולה. וכן האימוריין בחוץ חיב. הקמצ והלבונה והקטרת. ומנתת

בְּהִנִּים. וּמְנַחָת בְּהֵן הַמֶּשִׁיחַ. וּמְנַחָת נְסִכִין. שֶׁהַקָּרֵיב
מֵאַחֲד מֵהֶן בְּזִית בְּחוֹזַח חִיבַר. רַبִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרֵיב אֶת כָּלָוֹ. וּכְלָם שֶׁהַקָּרֵיב בְּפָנִים. וּשְׁיר בְּהֵן בְּזִית
וְהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח חִיבַר. וּכְלָם שְׁחַסְרוּ כָּל שְׁהָנוּ וְהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח
פָטוֹר:

ה' הַמִּקְרֵיב קָדְשִׁים וְאָמוֹרִיָּם בְּחוֹזַח חִיבַר. מְנַחָה שֶׁלֹּא
נְקֻמָּצָה. וְהַקָּרֵיבָה בְּחוֹזַח פָטוֹר. קְמַצָּה וְחַזָּר קְמַצָּה
לְתוֹצָה. וְהַקָּרֵיבָה בְּחוֹזַח חִיבַר:

ו' הַקְמַצָּה וְהַלְבּוֹנָה שֶׁהַקָּרֵיב אֶת אַחֲד מֵהֶן בְּחוֹזַח חִיבַר.
רַבִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרֵיב אֶת הַשְׁנִי. אַחֲד בְּפָנִים
וְאַחֲד בְּחוֹזַח חִיבַר. שְׁנִי בְּזִיכְיִי לְבוֹנָה שֶׁהַקָּרֵיב אֶת אַחֲד
מֵהֶן בְּחוֹזַח חִיבַר. רַבִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרֵיב אֶת הַשְׁנִי.
אַחֲד בְּפָנִים וְאַחֲד בְּחוֹזַח חִיבַר. הַזּוֹרֶק מְקַצֵּת דְמִים בְּחוֹזַח
חִיבַר. רַבִי אַלְיעָזֶר אוֹמֵר אֶת הַמְנַסֵּךְ מֵחַג בְּחַג בְּחוֹזַח חִיבַר.
רַבִי נְחַמֵּיה אֹמֵר שְׂירֵי הַדָּם שֶׁהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח חִיבַר:

ו' הַמּוֹלֵךְ אֶת הַעֲזֹר בְּפָנִים. וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח חִיבַר. מֶלֶךְ בְּחוֹזַח
וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח פָטוֹר. הַשׁוֹחֵט אֶת הַעֲזֹר בְּפָנִים וְהַעֲלָה
בְּחוֹזַח פָטוֹר. שְׁחַט בְּחוֹזַח וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח חִיבַר. נְמַצֵּא דָרְךָ
הַכְּשָׁרוֹ מִבְּפָנִים פָטוֹר בְּחוֹזַח. דָרְךָ הַכְּשָׁרוֹ בְּחוֹזַח פָטוֹר
בְּפָנִים. רַבִי שְׁמַעַן אֹמֵר כָּל שְׁחִיבַין עַלְיוֹ בְּחוֹזַח חִיבַין עַל
פִּוּצָא בּוֹ בְּפָנִים שְׁהַעֲלָה בְּחוֹזַח. חַזְקֵן מִן הַשׁוֹחֵט בְּפָנִים.
וּמְעַלָּה בְּחוֹזַח:

החותאת שקבל דמה בכוס אחד. נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים. בפנים וחרז ונתן בחוץ חיב. שכלו ראוי לבוא בפנים. קיבל דמה בשני כוסות. (נתן שנייהם בפנים פטור). שנייהם בחוץ חיב. אחד בפנים ואחד בחוץ פטור. אחד בחוץ ואחד בפנים. חיב על החיצון והפנימי מכפר. למה הדבר דומה למפריש חטאתו ונאבדה. והפריש אחרית תחתיה. ואחר כך נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. שחת שתיהן בפנים פטור. שחת שתיהן בחוץ חיב. אחת בפנים ואחת בחוץ פטור. אחת בחוץ ואחת בפנים. חיב על החיצונה. והפנימית מכפרת. כשם שדמיה פוטר את בשורה. אך הוא פוטר את בשור חברתה:

פרק יד

פרת חטאת שרפה חוץ מגטה. וכן שעיר המשתוללה שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר ולא פתח אהל מועד לא הביאו. כל שאין ראי לבא אל פתח אهل מועד. אין חיבין עליו:

ב' הרובע והרביע. והמקאה. והנשבד. והאתנן. והמחיר. והכלאים. והטרפה. ויצא דפן. שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר לפני משפטני כי. כל שאין ראי לבא לפני משפטני כי. אין חיבין עליו. בעלי מומין בין בעלי מומין קבועים. בין בעלי מומין עוברים. שהקריבו בחוץ פטור. רבינו שמעון אומר בעלי מומין קבועין פטור. ובuali מומין עוברים.

עֹבְרֵי בָּلָא תַעֲשֶׂה. תְּזַרִּים שֶׁלֹּא הָגַע זָמָן. וּבְנֵי י֙וֹנָה
שֶׁעָבֵר זָמָן. שַׁהְקְרִיבָן בְּחֵזֶק פָּטוֹר. רַبִּי שְׁמֻעוֹן אָמַר
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעָבֵר זָמָן פָּטוֹר. וְתוּרִים שֶׁלֹּא הָגַע זָמָן בָּלָא
תַעֲשֶׂה. אָזֶה וְאֵת בָּנוֹ מַחְסֵר זָמָן פָּטוֹר. רַבִּי שְׁמֻעוֹן
אָמַר הָרִי זוֹ בָּלָא תַעֲשֶׂה. שְׁהִיה רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָמַר כֹּל
שַׁהְוָא רָאוִי לְבֹזָא לְאַחֲרֵי זָמָן. הָרִי זוֹ בָּלָא תַעֲשֶׂה. וְאֵין
בָּזְרִת. וְחַכְמִים אָמְרִים כָּל שָׁאֵין בָּזְרִת אֵין בָּזְרִת אֵין בָּלָא
תַעֲשֶׂה:

מַחְסֵר זָמָן. בֵּין בָּגּוֹפּוֹ בֵּין בְּבָעֵלִיו. אֵיזֶה הוּא מַחְסֵר
זָמָן בְּבָעֵלִיו. הַזּוֹב וְהַזְּבָה (וַיּוֹלְדָת וּמַצּוֹרָע) שַׁהְקְרִיבָן
חַטָּאתָם וְאַשְׁמָם בְּחֵזֶק פָּטוֹרֵין עֹלָלָתֵיהֶן וְשְׁלִמְתֵּהֶן בְּחֵזֶק
חַיְבֵין. הַמְּעַלָּה מַבְשֵׂר חַטָּאת. מַבְשֵׂר אָשָׁם. מַבְשֵׂר
קָדְשִׁים. מַבְשֵׂר קָדְשִׁים קָלִים. וּמוֹתָר הַעֲמָר. וְשַׁתִּי הַלְּחֵם וְלַחֵם הַפְּנִים. וְשִׁירֵי מְנֻחוֹת. הַיּוֹצָק. הַבּוֹלֵל.
הַפּוֹתַת. הַמּוֹלֵח. הַמְּנִיףּ. הַמְּנִישׁ. הַמְּסִדָּר אֶת הַשְּׁלָחוֹן.
וְהַמְּטִיב אֶת הַגְּרוֹת. וְהַקּוֹמֵץ. וְהַמְּקַבֵּל דְּמִים בְּחֵזֶק פָּטוֹר.
אֵין תִּבְין עַלְיוֹן. לֹא מְשׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מְשׁוּם טְמָאָה. וְלֹא
מְשׁוּם מַחְסֵר בָּגְדִים. וְלֹא מְשׁוּם רְחוֹץ יָדִים וּרְגָלִים:

עַד שֶׁלֹּא הָוקֵם הַמִּשְׁבֵּן הַיְזֵרְבָּה מִזְרָחָה וְעַבּוֹדָה
בְּבָכוֹרוֹת. מִשְׁהָוקֵם הַמִּשְׁבֵּן. נְאָסָרוּ הַבָּמֹות. וְעַבּוֹדָה
בְּכָלהִים. קָדְשִׁי קָדְשִׁים נְאָכְלִים לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים.
קָדְשִׁים קָלִים בְּכָל מִחְנָה יִשְׂרָאֵל:

ה בָּאוּ לְגַלְגֵּל וְהִתְרֹו הַבָּמֹות קָדְשִׁי קָדְשִׁים נְאָכְלִים לְפִנִּים
מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים קָלִים בְּכָל מִקּוֹם:

ו בָּאוּ לְשִׁילָה נְאָסָרוּ הַבָּמֹות לֹא הִיה שֵׁם תְּקָרֶה אֶלָּא
בֵּית שֶׁל אֲבָנִים מְלֻמְטָן וַיְרִיעוֹת מְלֻמְעָלָן וְהִיא הִתְהָ
מְנוּחָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים נְאָכְלִים לְפִנִּים מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים
קָלִים וּמְעֻשֵּר שְׁנִי בְּכָל הַרֹּאָה:

ז בָּאוּ לְנוֹב וְלַגְבָּעָן הַתְּרֹו הַבָּמֹות קָדְשִׁי קָדְשִׁים נְאָכְלִים
לְפִנִּים מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָלִים בְּכָל עָרִי יִשְׂרָאֵל:

ח בָּאוּ לִירוּשָׁלָם נְאָסָרוּ הַבָּמֹות וְלֹא הִיה לָהֶם עוֹד
הַתְּרֹו וְהִיא הִתְהָ נְחָלָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים נְאָכְלִים לְפִנִּים מִן
הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָלִים וּמְעֻשֵּר שְׁנִי לְפִנִּים מִן הַחוֹמָה:

ט בְּלָא קָדְשִׁים שֶׁהַקְדִּישׁוּ בְשֻׁעַת אָסָור הַבָּמֹות וְהַקְרִיבָן
בְּשֻׁעַת אָסָור הַבָּמֹות בְּחוֹזֶן הָרִי אֶלָּו בְּעֵשֶׂה וְלֹא
תַּעֲשֶׂה וְתִּבְינֵן עַלְיָהֶן בְּרִית הַקְדִּישׁוּ בְשֻׁעַת הַתְּרֹר הַבָּמֹות
וְהַקְרִיבָן בְּשֻׁעַת אָסָור הַבָּמֹות הָרִי אֶלָּו בְּעֵשֶׂה וְלֹא
תַּעֲשֶׂה וְאַיִן תִּבְינֵן עַלְיָהֶם בְּרִית הַקְדִּישׁוּ בְשֻׁעַת אָסָור
הַבָּמֹות וְהַקְרִיבָם בְּשֻׁעַת הַתְּרֹר הַבָּמֹות הָרִי אֶלָּו בְּעֵשֶׂה
וְאַיִן בָּהֶם בְּלָא תַּعֲשֶׂה:

י אֶלָּו קָדְשִׁים קְרִבֵּין בְּמִשְׁבָּן קָדְשִׁים שֶׁהַקְדִּשוּ לְמִשְׁבָּן
קְרִבָּנוֹת הַצְּבֹור קְרִבֵּין בְּמִשְׁבָּן וְקְרִבָּנוֹת הַיחִיד בְּבָמָה
וְקְרִבָּנוֹת הַיחִיד שֶׁהַקְדִּשוּ לְמִשְׁבָּן יְקִרְבוּ בְּמִשְׁבָּן וְאִם

הקריבן בבמה פטור. מה בין במת יחיד לבמת צבור.
סמייקה. ושותחת צפון. ומתן סביר. ותנופה והגשה. רבי יהודה אומר אין מנחה בבמה. וביהוז ובגדי שרת. וכל שרת וריח ניחח. ומחייבת בדים. ורחוץ ידים ורגלים.
אבל הזמן והנותר והטמא. שווין זהה וזה: סליק

מסכת מנהות

פרק א

בֶּלֶם מִנְחֹת שְׁקָמָצָו שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן בְּשִׂרְוֹתָא אֶלָּא שֶׁלֹּא
עַלְוָה לְבָעָלִים לְשֵׁם חֹזֶה חֹזֶן מִמְנַחַת חֹזֶטֶא וּמִנְחַת
קְנָאֹתֶא מִנְחַת חֹזֶטֶא וּמִנְחַת קְנָאֹתֶא שְׁקָמָצָו שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן
נָתַן בְּכָלִי וְהַלְךָ וְהַקְטִיר שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן אָז לְשֵׁמַן וְשֶׁלֹּא
לְשֵׁמַן אָז שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן וְלְשֵׁמַן פְּסָולֹת בַּיְצָד לְשֵׁמַן וְשֶׁלֹּא
לְשֵׁמַן לְשֵׁם מִנְחַת חֹזֶטֶא וּלְשֵׁם מִנְחַת גְּדָבָה אָז שֶׁלֹּא
לְשֵׁמַן וְלְשֵׁמַן לְשֵׁם מִנְחַת גְּדָבָה וּלְשֵׁם מִנְחַת חֹזֶטֶא:

ב' אֶחָד מִנְחַת חֹזֶטֶא וְאֶחָד בֶּלֶם מִנְחֹת שְׁקָמָצָו זֶר אֲוֹן
טְבּוֹל יוֹם מְחַסֵּר בְּגָדִים מְחַסֵּר בְּפָרוּם שֶׁלֹּא רְחוֹז
יָדִים וּרְגָלִים עַרְלָטָמָא יָזִיב עַזְמָד עַל גְּבִי כְּלִים עַל
גְּבִי בְּהַמָּה עַל גְּבִי רְגָלִי חֶבְרוֹן פְּסָל קָמָץ בְּשֶׁמֶאל פְּסָל
בֵּן בְּתִירָא אָוֹםֶר יִתְזִיר וַיִּחְזֹר וַיִּקְמוֹץ בִּימְיוֹן קָמָץ וְעַלְהָ
בְּיַדְוֹ צָרוֹר אָז גַּרְגִּיר מְלָחָה אָז קְרַט שֶׁל לְבֻזָּנה פְּסָל
מִפְנֵי שָׁאָמְרוּ הַקָּמָץ הַיְתָר וְהַחֲסָר פְּסָול אֵיזָהוּ הַיְתָר
שְׁקָמָצָו מְבֹרֶץ וְחַסֵּר שְׁקָמָצָו בְּרָאָשִׁי אַצְבָּעָזָתִיו בַּיְצָד
הַוָּעָשָׂה פֹּוֹשֶׁט אֶת אַצְבָּעָזָתִיו עַל פְּסִידָז:

ג' רְבָה שְׁמַנָּה וְחַסֵּר שְׁמַנָּה חַסֵּר לְבֻזָּנְתָה פְּסָולָה הַקָּמָץ
אֶת מִנְחַת לְאַכְול שִׁירִיה בְּחֹזֶן אָז בִּזְיָת מִשְׁירִיה
בְּחֹזֶן לְהַקְטִיר קָמָצָה בְּחֹזֶן אָז בִּזְיָת מִקְמָצָה בְּחֹזֶן אָז
לְהַקְטִיר לְבֻזָּנְתָה בְּחֹזֶן פְּסָול וְאַין בָּו בְּרַת לְאַכְול שִׁירִיה

למחר או בזאת משירותה למחר. להקטיר קמץ להחר או בזאת מקמץ להחר. או להקטיר לבונתה למחר. פגול ותיבין עליו ברת. זה הכל. בל הקומץ והנותן בבל. והמלחך והמקטיר לאכול דבר שדרפו לאכול. ולהקטיר דבר שדרפו להקטיר. חוץ למקומו פסול ואין בו ברת. חוץ לזמןנו פגול ותיבין עליו ברת. וב└בד שיקרב המתר במצוות. כיצד קרב המתר במצוות. קמצ בשתקה וננתן בבל. וહלך להקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו וננתן בבל. וહלך והקטיר בשתקה. או שקמצ וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ לזמןנו. זה הוא שקרב המתר במצוות:

ד כיצד לא קרב המתר במצוות. קמצ חוץ למקומו. וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו. וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ למקומו. או שקמצ וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ למקומו. מנתת חוטא ומנתת קנאות שקמצ שלא לשם. וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו. וננתן בבל. וહלך והקטיר שלא לשם. או שקמצ וננתן בבל. וહלך והקטיר שלא לשם. זה הוא שלא קרב המתר במצוות. לאכול בזאת בחוץ ובזאת למחר. בזאת למחר ובזאת בחוץ. בחצי זית בחוץ ובחצי זית למחר. בחצי זית למחר ובחצי זית בחוץ. פסול ואין בו ברת. אמר רבי יהודה זה הכל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול ותיבין עליו ברת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול

וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוֹמִים אָמְרִים זֶה וְזֶה פָּסֹול וְאֵין בָּרֶת לְאָכֹל כְּחַצִּי זִית וְלְהַקְטִיר כְּחַצִּי זִית בְּשִׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מְצֻטָּרְפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֶץ אֶת הַמִּנְחָה לְאָכֹל שִׂירִיה אָז לְהַקְטִיר קָמְצָה לְמַחר רְמֹדֶה רְבִי יוֹסִי בָּזָה שֶׁהוּא פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת לְהַקְטִיר לְבָזְנָתָה לְמַחר רְבִי יוֹסִי אָמֶר פָסֹול וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוֹמִים אָמְרִים פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת אָמְרוּ לוּ מָה שֶׁנָּא זוּ מִן הַזְּבָחָה אָמַר לָהֶם שַׁהְזָבָח דָמוֹ וּבְשָׂרוֹ וְאַמּוֹרִיו אָחָד וְלִבְזָנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

ב' שְׁחַט שְׁנֵי כְּבָשִׁים לְאָכֹל אֶחָת מִן הַחְלוֹת לְמַחר הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכְיָין לְאָכֹל אָחָד מִן הַסְּדָרִים לְמַחר רְבִי יוֹסִי אָמֶר אֶזְתָּה הַחְלָה וְאֶזְתָּה הַסְּדָר שְׁחַשְׁבָ עַלְיוֹ פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת וְהַשְׁנֵי פָסֹול וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוֹמִים אָמְרִים זֶה וְזֶה פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת נִטְמָאת אֶחָת מִן הַחְלוֹת אָז אָחָד מִן הַסְּדָרִים רְבִי יְהוֹדָה אָמַר שְׁנֵיהם יִצְאְוּ לְבֵית הַשְּׁרִיפָה שֶׁאֵין קְרָבוֹן צְבּוֹר חַלוֹק וְחַכּוֹמִים אָמְרִים הַטְמָא בְּטַמְמָא תָוֹזֵב וְהַטְהָור יַאֲכֵל:

ג' הַתּוֹדָה מִפְגַּלָת אֶת הַלְּחָם וְהַלְּחָם אֵינוֹ מִפְגַּל אֶת הַתּוֹדָה בִּינְךָ הַשׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לְאָכֹל מִפְנָה לְמַחר הוּא וְהַלְּחָם מִפְגַּלָין לְאָכֹל מִן הַלְּחָם לְמַחר הַלְּחָם מִפְגַּל וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְגַּלָת הַכְּבָשִׁים מִפְגַּלָין אֶת

המלחם. והמלחם איננו מפגֵל את הכבשיהם. ביצה. השוחט את הכבשיהם לאוכל מהן למחר. הם והמלחם מפגֵלון. לאוכל מן הלחם למחר. הלחם מפגֵל. והכבשיהם אינם מפגֵלון:

ז הזבח מפגֵל את הנסכין. משקדו בכלו. דברי רבי מאיר והנסכין איננו מפגֵלון את הזבח. ביצה. השוחט את הזבח לאוכל ממנה למחר. הוא ונסכיו מפגֵלון. להקוריב מן הנסכין למחר. הנסכין מפגֵלון. והזבח איננו מפגֵל

ח פגֵל בקמץ ולא בלבונה. בלבונה ולא בקמץ. דברי מאיר אומר פגול וחיבין עליו ברת. וחכמים אומרים אין בו ברת עד שיפגֵל את כל המתיר. מודים חכמים לרבי מאיר במנחת חוטא ובמנחת קנאות. שאם פגֵל בקמץ. שהוא פגול וחיבין עליו ברת. שהקמץ הוא המתיר. שחתך אחד מן הכבשיהם לאוכל שתית חלהות למחר. הקтир אחד מן הבזיכין לאוכל שני סדרים למחר. דברי מאיר אומר פגול וחיבין עליו ברת. וחכמים אומרים אין בו ברת עד שיפגֵל את כל המתיר. שחתך אחד מן הכבשיהם לאוכל ממנה למחר. הוא פגול וחברו בשר. לאוכל מחברו למחר.
שניהם בשירים:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמְנַחָה. לְאָכְלָל דָבָר שָׁאיִן דָרְכָו לְאָכְלָל.
לַהֲקְטִיר דָבָר שָׁאיִן דָרְכָו לַהֲקְטִיר. בְשִׂרִי. רַבִי
אַלְיָזָר פּוֹסֵל. לְאָכְלָל דָבָר שְׁדַרְכָו לְאָכְלָל. לַהֲקְטִיר
דָבָר שְׁדַרְכָו לַהֲקְטִיר. פְּחוֹת מִפְזִית בְשִׂרִי. לְאָכְלָל בְּחַצִ
יִת וַלַּהֲקְטִיר בְּחַצִי זִית בְשִׂרִי. שָׁאיִן אַכְילָה וַלַּהֲקְטִיר
מִצְטְרָפִין:

ב' לֹא יִצְקָא. לֹא בָלָל. לֹא פָתַת. לֹא מַלְחָח. לֹא הַנִּיף. לֹא
הַגִּישׁ. או שְׁפִתְתִּין פְּתוֹת מִרְבּוֹת וְלֹא מִשְׁחָן. כְּשִׂרוֹת.
נַתְעַרְבָ קְמַץָה. בְּקְמַץ חַבְרָתָה. בְּמַנְחָת פְּהַנִּים. בְּמַנְחָת
בְּהַנוּ מַשִּׁיחָה. בְּמַנְחָת נְסִכִּין. בְשִׂרְהָה. רַבִי יְהוֹדָה אָמֵר
בְּמַנְחָת בְּהַנוּ מַשִּׁיחָה. וּבְמַנְחָת נְסִכִּין פְּסוֹלָה. שַׁׁזְׁוּ בְּלִילְתָה
עֲבָה. וְזַׁו בְּלִילְתָה רְבָה. וְהַן בּוֹלְעָות זוּ מְזוּזָה:

ג' שְׁתִי מַנְחָות שֶׁלֹא נִקְמַצְוֹ. וּנַתְעַרְבָו זוּ בְזַׁו. אֲםִיכָל
לְקִמְצָז מְזוּז בְּפִנִי עַצְמָה. וּמְזוּז בְּפִנִי עַצְמָה. בְשִׂרוֹת. וְאֲם
לְאוּ פְסֻולּוֹת. הַקּוֹמֵץ שְׁנַתְעַרְבָ בְּמַנְחָה שֶׁלֹא נִקְמַצְוֹ
לֹא יִקְטִיר. וְאֲם הַקְטִיר. זוּ שְׁנַקְמַצָה עַלְתָה לְבָעָלִים.
וְזַׁו שֶׁלֹא נִקְמַצָה לֹא עַלְתָה לְבָעָלִים. נַתְעַרְבָ קְמַץ
בְשִׂירָה. או בְשִׂירָה שֶׁל חַבְרָתָה. לֹא יִקְטִיר. וְאֲם הַקְטִיר
עַלְתָה לְבָעָלִים. נִטְמָא הַקּוֹמֵץ וַהֲקָרִיבָו. הַצִּיז מַרְאָה. יִצְא
וַהֲקָרִיבָו אֵין הַצִּיז מַרְאָה. שַׁהַצִּיז מַרְאָה עַל הַטְמָא. וְאֵינוֹ
מַרְאָה עַל הַיוֹצָא:

ד נטמאו שִׁירִיהַ נְשָׁרְפוּ שִׁירִיהַ נְאָבְדוּ שִׁירִיהַ בְּמִדְתַּ רַבִּי
אַלְיָזֶר בְּשִׁרְהָ וּבְמִדְתַּ רַבִּי יְהוֹשָׁעַ פְּסָולָהַ שְׁלָא בְּכָלִי
שִׁרְהָ פְּסָולָהַ רַבִּי שְׁמַעוֹן מַכְשִׁירָ הַקְטִיר קְמַצָּה פְּעֻמִּים
בְּשִׁרְהָ:

ה הַקְמַצָּן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַעֲשָׂרוֹן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב
אֶת רַבּוֹ הַיּוֹן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַשְּׁמָנוֹ מִיעוֹטוֹ
מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַסְּלָתָה וְהַשְּׁמָנוֹ מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה הַלְמַצָּן
וְהַלְבּוֹנָה מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שָׁעִירִי יוֹם הַכְפּוֹרִים מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי
כְּבָשִׁי עַצְרָת מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁתִי חָלוֹת מַעֲכֵבּוֹת
זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי סְדָרִים מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי בְּזִיכְיָן
מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה הַסְּדָרִים וְהַבְּזִיכְיָן מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה
שְׁנֵי מִינִים שְׁבָצְעִירָ שְׁלָשָׁה שְׁבָפְרָה אַרְבָּעָה שְׁבָתּוֹדָה
אַרְבָּעָה שְׁבָלוֹלָבָ אַרְבָּעָה שְׁבָמְצָרָעָ מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה
שְׁבַע הַזִּוּת שְׁבָפְרָה מַעֲכֵבּוֹת זֶה אֶת זֶה שְׁבַע הַזִּוּת שֶׁל
בֵּין הַבְּדִים וְשֶׁעָל הַפְּרָכָת וְשֶׁעָל מִזְבֵּחַ הַזָּהָבָ מַעֲכֵבּוֹת זֶה
אֶת זֶה:

ז שְׁבָעָה קָנִי מִנּוֹרָה מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁבָעָה גִּרְזָתִיהַ
מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁתִי פְּרָשִׁיוֹת שְׁבָמְזוֹזָה מַעֲכֵבּוֹת
זֶה אֶת זֶה וְאַפְּיָלוֹ כְּתָב אֶחָד מַעֲכֵבֵן אַרְבָּע פְּרָשִׁיוֹת
שְׁבַתְפִּילִין מַעֲכֵבּוֹת זֶה אֶת זֶה וְאַפְּיָלוֹ כְּתָב אֶחָד מַעֲכֵבֵן.

אַרְבָּע צִיצִית מִעֲבָזֹת זו אֶת זֹה שָׁאַרְבָּעָתָן מֵצָוָה אַחַת.
רַבִּי יַשְׁמַעְאֵל אָזֶם אַרְבָּעָתָן אַרְבָּע מֵצָוֹת:

פרק ד

הַתְּכִלָּת אִינָה מִעֲבָת אֶת הַלְּבָן וְהַלְּבָן אִינָה מִעֲבָב
אֶת הַתְּכִלָּת תְּפִלָּה נִשְׁלָה יְד אִינָה מִעֲבָת שֶׁל
רָאשׁ וְשֶׁל רָאשׁ אִינָה מִעֲבָת שֶׁל יְד הַסְּלָת וְהַשְּׁמָן אִינָה
מִעֲבָז אֶת הַיּוֹן וְלֹא הַיּוֹן מִעֲבָן הַמִּתְנוֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אִינָה מִעֲבָז אֶת זֹה:

ב' הַפְּרִים וְהַאֱלִים וְהַכְּבָשִׂים אִינָה מִעֲבָז אֶת זֹה רַבִּי
שְׁמֻעוֹן אָזֶם הַיּוֹ לְהַם פְּרִים מְרַבִּים וְלֹא הַיּוֹ נְסָכִים
יַבְיאוּ פָר אֶחָד וְנְסָכִיו וְלֹא יִקְרְבוּ בְּלֹא נְסָכִין:

ג' הַפְּרִר וְהַאֱלִים וְהַכְּבָשִׂים וְהַשְּׁעִיר אִינָה מִעֲבָז אֶת
הַלְּחָם וְלֹא הַלְּחָם מִעֲבָן הַלְּחָם מִעֲבָב אֶת הַכְּבָשִׂים
וְהַכְּבָשִׂים אִינָה מִעֲבָז אֶת הַלְּחָם דְבָרִי רַבִּי עֲקִיבָא
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן בֶּן נָנָס לֹא בַי אֶלְאָ הַכְּבָשִׂים מִעֲבָז
(אֶת) הַלְּחָם וְהַלְּחָם אִינָה מִעֲבָב אֶת הַכְּבָשִׂים שְׁבַנו
מֵצִינוּ כְשֵׁהִיו יִשְׂרָאֵל בְמִדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה קִרְבָּו
כְבָשִׂים בְלֹא לְחָם אֶף (כֹּאן) יִקְרְבוּ כְבָשִׂים בְלֹא לְחָם
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן הַלְּכָה בְדָבָר בְּנָנָס אֶבֶל אֵין הַטּוּם
בְדָבָריו שֶׁבֶל הָאָמֹר בְחוֹמֶשׁ הַפְּקוּדִים קִרְבָ בְמִדְבָּר
וְכָל הָאָמֹר בְתוֹרַת הַהִגְיָס לֹא קִרְבָ בְמִדְבָּר בְשַׁבָּאו
לְאָרֶץ קִרְבָו אֶלְוּ וְאֶלְוּ וּמִפְנֵי מָה אָנָי אָזֶם יִקְרְבוּ כְבָשִׂים

**בָּلَا לְחַם . שַׁהֲכֹבְשִׁים מִתִּרְיוֹן אֶת עַצְמָנוּ בָּלָא לְחַם . לְחַם
בָּלָא כְּבָשִׁים אֵין לִי מֵי תִּרְנוֹ:**

ג' התמידין איינו משבין את המוספים ולא המוספים
משובין את התמידים. ולא המוסיפים משובין זה את
זה. לא הקריבו כבש בז'קר יקריבו בין הערבים. אמר
רבי שמואל אימתי בזמנך שהיו אנוסין או שוגגין. אבל
אם היו מזידים ולא הקריבו כבש בז'קר לא יקריבו בין
הערבים. לא הקטירו קטרת בז'קר יקטירו בין הערבים.
אמר רבי שמואל ובלה היה קרבה בין הערבים. שאין
מחניכין את מזבח הזבוב אלא בקטרת הספמים (של בין
הערבים). ולא מזבח העולה אלא בתמיד של שחר. ולא
את השלחן אלא בלחם הפנים בשבת ולא את המנורה
אֶלָּא בְּשִׁבְעָה נְרוֹתִיה בֵּין הַעֲרָבִים :

ה' חביתי בהן גדוול לא היו באות חיצים. אלא מביא עשרון
שלם וחוצהו. ומרקיב מחזאה בז'קר ומחזאה בין הערבים.
ובهن שהקריב מחזאה בשחרית ומת. ומנו בהן אחר
תחתיו. לא יביא חצי עשרון מביתו. ולא חצי עשרון
של ראשון. אלא מביא עשרון שלם וחוצהו. ומרקיב
מצאה ומחזאה אבד. נמצאו שני חיצים קרבין. ושני חיצים
אובדין. לא מנו בהן אחר. משל מי היה קרבה. רבי
שמעון אומר משל צבור. רבי יהודה אומר משל יורשים.
וְשָׁלֵמָה הִיְתָה קָרְבָּה :

יום יט

פרק ה

כָל המנחות באות מצה. חוץ מחייב שבתודה ושתי הלחם. שהן באות חמץ. רבינו מאיר אומר שאור בזדה להן מתוכן ומחייבן. רבינו יהודה אומר אף היא אינה מן המברחר. אלא מביא את השאור. וננותן לתוך המדה. וממלא את המדה. אמרו לו אף היא היתה חסירה או יתירה:

ב כל המנחות נלושות בפושרים. ומשمرין שלא יחמיזו. ואם החמיזו שייריה. עובר בלא תעשה. שנאמר כל המנחה אשר תקריבו לוי לא תעשה חמץ. ותיכבים על לישטה ועל עירכטה ועל אפיקתה:

ג יש טענות שמן ולבונה. שמן ולא לבונה ולא שמן. לא שמן ולא לבונה. ואלו טענות שמן ולבונה. מנחת הסלת והמחבת והפרחשת והחלות והركיקין. מנחת כהנים ומנחה פהן משיח. ומנחה גוים. ומנחה גשים. ומנחה העמר. מנחת נסכין טעונה שמן ואיינה טעונה לבונה. לחם הפנים טוען לבונה ואין טוען שמן. שתי הלחם. ומנחה חוטא. ומנחה קנאות. לא שמן ולא לבונה:

ד וְחַיֵּב עַל הַשְׁמָן בְּפִנֵּי עַצְמוֹ וְעַל הַלְּבָזָנָה בְּפִנֵּי עַצְמָה נָתָן עַלְיהָ שֶׁמֶן פְּסָלָה לְבָזָנָה יַלְקְטָנָה נָתָן שֶׁמֶן עַל שִׁירִיה אֲינֵנוּ עֹזֶב בֶּלָא תַּעֲשָׂה נָתָן בֶּלִי עַל גַּבֵּי בֶּלִי לֹא פְּסָלָה:

ה יִשׁ טֻעַנוֹת הַגְּשָׁה וְאַيִן טֻעַנוֹת תְּנוּפָה תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה הַגְּשָׁה וְתְּנוּפָה לֹא תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה אַלְוֹ טֻעַנוֹת הַגְּשָׁה וְאַיִן טֻעַנוֹת תְּנוּפָה (מנחת) הַסְּלָת וְהַמְּחַבֵּת וְהַמְּרַחְשָׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין מִנְחָת בְּהַנִּים מִנְחָת כָּהּן מְשִׁיחָה מִנְחָת גּוֹים מִנְחָת נְשִׁים וּמִנְחָת חֹטָא רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹזֶר מִנְחָת בְּהַנִּים וּמִנְחָת כָּהּן מְשִׁיחָה אַיִן בְּהַן הַגְּשָׁה מִפְנֵי שָׁאוֹן (בְּהַן) קִמְצָה וּכְלַל שָׁאוֹן (בְּהַן) קִמְצָה אַיִן בְּהַן הַגְּשָׁה:

ו אַלְוֹ טֻעַנוֹן תְּנוּפָה וְאַיִן טֻעַנוֹן הַגְּשָׁה לֹוג שֶׁמֶן של מַצְרוּע וְאַשְׁמוֹ וְהַבְּפּוּרִים קְדָבְרִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בָּן יַעֲקֹב וְאַמּוּרִי שְׁלָמִי יְחִידָה וְחִזָּה וְשַׂוֹּק שְׁלָהָן אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נְשִׁים בִּשְׂרָאֵל אָכְלָל לֹא בְּאֶחָרִים וּשְׁתִי הַלִּחָם וּשְׁנִי כְּבָשִׁי עַצְרָת בִּצְדָּה הוּא עֹזֶה נָתָן שְׁתִי הַלִּחָם עַל גַּבֵּי שְׁנִי כְּבָשִׁים וּמִנִּיחָה שְׁתִי יְדֵיו מַלְמְטָן מַזְלִיך וּמַבְיאָה מַעַלָּה וּמַזְרִיך שְׁנָאָמָר אֲשֶׁר הַוֹּנֶף וְאֲשֶׁר הַוּרֶם תְּנוּפָה הִיְתָה בְּמִזְרָח וְהַגְּשָׁה בְּמַעַרְבָּה וְתְּנוּפּוֹת קֹדְמוֹת לְהַגְּשָׁות מִנְחָת הַעֲמָר וּמִנְחָת קְנָאֹות טֻעַנוֹת תְּנוּפָה וְהַגְּשָׁה לְחָם הַפְּנִים וּמִנְחָת נְסָכִים לֹא תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה:

רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלוש מצות. שתים בכלל אחד ואחד והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחין שלמי יחיד. זבחין שלמי צבור. ואשם מצורע. זבחין שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין ביהן תנופה חיים. זבחין שלמי צבור טעונים תנופה חיים. וshawotim. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה. ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוטים:

ה האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרקחת. במרקחת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרקחת. אלא שהמרקחת יש לה כיסוי. והמחבת אין לה כיסוי. דברי רבי יוסף הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרכחת עמויקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת עצפה. ומעשיה קשיים:

ו האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה בפח. ומאפה בעפפים. ומאפה יורות הערבבים. רבי יהודה אומר אם רצאה יביא מאפה בפח. הרי עלי מנהת מאפה. לא יביא מחצה חלזות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפיו שהוא קרבן אחד:

פרק ו'

אלו מנהות נקמוץות ושיריהן לכהנים. מנהת שלת. והמחבתה. והמרחשת. והחלות. והרקיין. מנהת גוים. מנהת נשים. מנהת העمر. מנהת חוטא ומנהת קנאות. רבי שמואן אומר מנהת חוטא של הכהנים נקמאת. והקמן קרב לעצמו. והשרים קרבין לעצמן:

ב' מנהת הכהנים. ומנהת בהן מישיח. ומנהת נסכים למזבח. ואין בהם לכהנים. בזה יפה בח המזבח מכל הכהנים. שני הלחם וללחם הפנים לכהנים. ואין בהם למזבח. ובזה יפה בח הכהנים מכל המזבח:

ג' כל המנהות הנעשות בכללי טענות שלוש מתנות שמן. יצקה ובלילה. ומן שמן בכללי קודם לעשיתן. והחלות (בזולן) דברי רבי וחכמים אומרים (שלת) החלות טענות בלילה. הרקיין מישיחה. כיצד מושחין כמין כי. ושאר השמן נאכל לכהנים:

ד' כל המנהות הנעשות בכללי טענות פתיתה. מנהת ישראל כופל אחת לשנים. ושנים לארכעה וմבדיל. מנהת הכהנים כופל אחת לשנים. ושנים לארכעה ואין מבדיל. מנהת בהן מישיח לא היה מכפלה. רבי שמואן אומר מנהת הכהנים. ומנהת בהן מישיח. אין בהן פתיתה. מפני שאין בהן קמיצה. וכל שאין בהן קמיצה. אין בהן פתיתה. ובן (פתיתנן) בזיתים:

ה כל המנחות טענות שלוש מאות שיפה. וחמש מאות ב夷יטה. והSHIPה והב夷יטה בחטים. רבי יוסי אומר (אף) בבצק. כל המנחות באות עשר עשר. חוץ מליחם הפנים. וחביתיכ יהן גדול. שהם באות שתים עשרה. דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר בלו' באות שתים עשרה. חוץ מחלוות תודה והנזרות שהן באות עשר עשר:

ו העמר היה בא עשרון משלש סאין. שתין הלחים שני עשרונים משלש סאין. ליחם הפנים עשרים וארבעה עשרונים. מעשרים וארבעה סאין:

ז העמר היה מנפה בשלש עשרה נפה. ושתין הלחים בשתיים עשרה. וליחם הפנים באחת עשרה. רבי שמעון אומר לא היה לה קצבה. אלא סלת מנפה כל צרכה היה מביא. שנאמר ולקחת סלת ואפית אותה. עד שתהא מנפה כל צרכה:

פרק ז

התודה הייתה באה חמיש סאן ירושלמיות. שנון שיש מדבריות. שתי איפות. האיפה שלש סאן. עשרים עשרון עשרה לחמצ. (עשרה למאה) עשרה לחמצ עשרון לחלה. ועשרה למאה. ובמאה שלשה מינן. חלות ורקיין. ורובכה. נמצאו שלשה עשרונות ושליש לכל מין. שלוש חלות לעשרון. במדה ירושלמית היו שלשים קב. חמישה עשר לחמצ וחמשה עשר למאה. חמישה עשר לחמצ. קב וחצי לחלה. וחמשה עשר למאה. והמאה שלשה מינן. חלות ורקיין. ורובכה. נמצאו חמישת קבין לכל מין. שתי חלות לקב:

ב המלואים היו באים במאה שבטודה. חלות. ורקיין. ורובכה. הצעירות הייתה באה שתי ידיות במאה שבטודה. חלות ורקיין. אין בה רובכה. (נמצאו) עשרה קבים ירושלמיות. שנון שש עשרונות ועדין. ומבלו היה נוטל אחד מעשרה תרומה. שנאמר והקריב ממנה אחד מכל קרבן תרומה ליי. אחד שלא יטול פרוס. מכל קרבן שייהיו כל הקרבות שווין. ושלא יטול מקרבן לחבירו. לפהן הזורק את דם השלמים לו יהיה. והשאר נאכל לבעלים:

ג השוחט את התודה בפנים ולחמה חוץ לחומה. לא קידש הלחים. שחטה עד שלא קרמו בתנור. ואפלו קרמו כלון. חוץ מאחד מהן. לא קידש הלחים. שחטה חוץ לזרנה

וחוץ למקומה. קידש הלחם. שחתה ונמצאת טריפה לא קידש הלחם. שחתה ונמצאת בעלת מום. רבי אליעזר אומר קידש. וחכמים אומרים לא קידש. שחתה שלא לשמה. וכן איל המלואים. וכן שני בבשי עצרת. ששחתן שלא לשמן. לא קידש הלחם:

ד נסכין שקדשו בבלוי. ונמצא הzechח פסול. אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו. ואם לאו יפסלו בלינה. ולד תודה ותmourתה. והפריש תודתו ונאבדה. והפריש אחורת תחטפה. אין טענים לחם שנאמר והקריב על זבח התודה. התודה טעונה לחם. ולא ולדה. ולא חליפתה. ולא תmourתה. טעונה לחם:

ה האומר הרי עלי תודה. יביא היא ולחמה מן החולין. תודה מן החולין ולחמה מן המעשר. יביא לחמה מן החולין. תודה מן המעשר. ולחמה מן החולין. יביא. התודה היא ולחמה מן המעשר. יביא. ולא יביא מהטי מעשר שני. אלא ממאות מעשר שני:

ו ומניין לאומר הרי עלי תודה לא יביא אלא מן החולין. שנאמר זבחת פסח לי אלהיך צאן ובקר. וזה לא אין פסח בא אלא מן הקבשים ומון העזים. אם בן למה נאמר צאן ובקר. אלא להקיש כל הבא מן הצאן ומון הקבר. לפסח. מה הפסח שהוא בא בחובה. אינו בא אלא מן החולין. אף כל דבר שהוא בא בחובה. לא יבא אלא מן החולין.

(לפיכך) האומר הרי עלי תזה הרי עלי שלמים. הויאל
והם באים חובה לא יבאו אלא מן החולין. והנסכים בכל
מקום לא יבאו אלא מן החולין:

פרק ח

כל קרבנות הצבור והיחיד. באים מן הארץ ומחוצה
לארץ. מן החדש ומן היישן. חוץ מן העمر ושתי
המלחמות שאינן באים אלא מן החדש ומן הארץ. וכן אין
באיין אלא מן המבחר. ואיזהו מבחר. מבמס. ומהונחה.
אלפא לסלת. שנייה להם חפרים בבקעה. כל הארץ
היו בשירות. אלא מכאן היו מבאים:

ב איין מביאין לא מבית הזבלים. ולא מבית השלחים. ולא
מבית האילן. ואם הביא בשר. כיצד הוא עוזה. נרה שנייה
ראשונה. ובשנייה זרעה קדם לפסח שבעים יום. והיא
עוזה שלת מרבה. כיצד הוא בזדק. הגזבר מבניט את ידו
لتזה. עליה בה אבק פסול. עד שניניפה. ואם התלעה
פסולה:

ג תקועה אלפא לשמן. אבא שאול אומר שנייה לה
רגב בעבר הירדן. כל הארץ היו בשירות. אלא מכאן
היו מבאים. אין מביאין לא מבית הזבלים. ולא מבית
השלחים. ולא ממה שנזרע בינייהם. ואם הביא בשר.
אין מביאין אנפיקנו. ואם הביא פסול. אין מביאין

מן הגרגירים שנסרו במים. ולא מן הכבושים. ולא מן השלוקין. ואם הביא פסול:

ד שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שלשים שלמים. היהת הראשון מגרגרו בראש הזית. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה. והשאר למנחות. היהת השני מגרגרו בראש הגג. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה. והשאר למנחות. היהת השלישי עוטנו בתוך הבית. עד שילקה. ומעלהו ומגנו בראש הגג. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה והשאר למנחות:

ה הראשון שבראשון אין למללה ממנה. השני שבראשון והראשון שבשני שווין. השלישי שבראשון והשני שבשני. והראשון שבשלישי שווין. השלישי שבשני שבשני והשני שבשלישי שווין. השלישי שבשלישי. אין למטה ממנה. אף המנחות היו בדיון שיטענו שמן זית זה. מה אם המונרה שאינה לאכילה. טענה שמן זית זה. המנחות

שָׁהוּ לְאֲכִילָה· אֵינוֹ דַי שִׁיטָעָנוּ שֶׁמּוֹ זִית זָה· תַלְמוֹזׁ לֹזֶר
זָה בְּתִית לְמַאוֹר· וְלֹא זָה בְּתִית לְמַנְחֹת:

וּמְנֻזָּן הִי מְבִיאֵין אֶת הַיּוֹן· קְרוֹתִים וְהַטּוֹלִים אֶלְפָא לִיּוֹן.
שְׁנִיה לְהַן בֵּית רַמָּה וּבֵית לְבָן בָּהָר· וּכְפָר סְגָנָא בְּבָקָעָה.
בֶּל הָאָרֶצֶת הִזְהָרֶת· אֶלְאָ מִפְאָן הִזְהָרֶת מְבִיאִים· אֵין
מְבִיאֵין לֹא מְבֵית הַזּוּבְלִים· וְלֹא מְבֵית הַשְׁלָחִים· וְלֹא מִמְּה
שְׁגָרָע בְּינֵיהֶם· וְאֶם הַבִּיא כְּשִׁיר· אֵין מְבִיאֵין אַלְיוֹסְטָן·
וְאֶם הַבִּיא כְּשִׁיר· אֵין מְבִיאֵין יְשָׁן דְּבָרִי רַבִּי וְחַכְמִים
מְבָשִׂירִין· אֵין מְבִיאֵין לֹא מְתוֹק וְלֹא מְעַשֵּׂן וְלֹא מְבָשָׁלָן·
וְאֶם הַבִּיא פְּסוֹלָן· אֵין מְבִיאֵין מִן הַדְּלִיות· אֶלְאָ מִן
הַגְּלִילִיות· וְמִן הַכְּרָמִים הַעֲבָנִידִים:

לֹא הִזְהָרֶת כּוֹנְסִים אֶתְזָה בְּחַצְבִּים גְּדוֹלִים אֶלְאָ בְּחַבִּיות
קְטוּנָה· וְאֵינוֹ מְמֻלָּא אֶת הַחַבִּיות עַד פִּיהֶם· כְּדִי שִׁיהָא
רִיחָוּ נְזָרָף· אֵינוֹ מְבִיא לֹא מִפְּהָה מִפְנֵי הַקְּמָחִין· (וְלֹא)
מִשְׁוֹלְחָה מִפְנֵי הַשְׁמָרִים· אֶלְאָ מְבִיא מִשְׁלִישָׁה וּמִאַמְצָעָה·
בִּיצְדָּה הוּא בּוֹדֶק· הַגּוֹבֵר יוֹשֵׁב וְהַקְּנָה בִּזְדּוֹן· זַרְקָה אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בְּקָנָה· רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶר מִין שְׁעָלוֹ
בּוֹ קְמָחִין פְּסוֹלָן· שְׁנָאָמָר תְּמִימִים יְהִי לְכֶם וּמְנַחְתֶּם·
תְּמִימִים יְהִי לְכֶם וּגְסֶפֶיהֶם:

פרק ט

שְׁתִי מִדּוֹת שֶׁל יְבָשׂ הַיּוֹ בַמִּקְדָשׁ . עָשָׂרָן וְחָצֵי עָשָׂרָן .
 רַבִּי מַאיָר אָוֹמֵר עָשָׂרָן . עָשָׂרָן וְחָצֵי עָשָׂרָן . עָשָׂרָן
 מִה הַיָּה מְשֻׁמְשׁ . שָׁבּוּ הַיָּה מְזִיד לְכָל הַמְנֻחוֹת . לֹא הַיָּה
 מְזִיד . לֹא בְשֵׁל שְׁלִשָּׁה לְפָרָס . וְלֹא בְשֵׁל שְׁנִים לְאַיִל .
 אֶלְאָ מְזִיד עָשָׂרָנוֹת . חָצֵי עָשָׂרָן מִה הַיָּה מְשֻׁמְשׁ . שָׁבּוּ
 הַיָּה מְזִיד חֲבִיתִי כְּהוֹן גָדוֹל . מְחִצָּה בְּבָקָר וּמְחִצָּה בֵּין
 הָעֲרָבִים :

ב' שְׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לְחַיּוֹ בַמִּקְדָשׁ . חַיּוֹ וְחָצֵי חַיּוֹן .
 וּשְׁלִישִׁית חַיּוֹן . וּרְבִיעִית חַיּוֹן . לֹזֶג . וְחָצֵי לֹזֶג . וּרְבִיעִית
 לֹזֶג . רַבִּי אַלְיעָזֶר בֶּן צְדָוק אָוֹמֵר שְׁנִתּוֹת הַיּוֹ בַהֲיוֹן . עד בָּאוּ
 לְפָרָס . עד בָּאוּ לְאַיִל . עד בָּאוּ לְכָבָשׂ . רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָוֹמֵר לֹא
 הַיָּה שֵׁם חַיּוֹן זָכֵי מִה הַיָּה מְשֻׁמְשׁ . אֶלְאָ מִדָּה יִתְרַחַ
 שֶׁל לֹזֶג וּמְחִצָּה הִיְתָה שֵׁם . שְׁבָה הַיָּה מְזִיד לְמִנְחָת כְּהוֹן
 גָדוֹל . לֹזֶג וּמְחִצָּה בְּבָקָר . וּלֹזֶג וּמְחִצָּה בֵּין הָעֲרָבִים :

ג' רְבִיעִית מִה הִיְתָה מְשֻׁמְשָׁת . רְבִיעִית מִים לְמַצְרָעָה .
 רְבִיעִית שְׁמָנוֹ לְנִזְיר . חָצֵי לֹזֶג מִה הַיָּה מְשֻׁמְשׁ . חָצֵי לֹזֶג
 מִים לְסֹוטָה וְחָצֵי לֹזֶג שְׁמָנוֹ לְתֹזְדָה . וּבְלֹזֶג הַיָּה מְזִיד לְכָל
 הַמְנֻחוֹת . אֲפִילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עָשָׂרָן . נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים
 לֹזֶג . רַבִּי אַלְיעָזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָוֹמֵר אֲפִילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים
 עָשָׂרָן . אֵין לָהּ אֶלְאָ לֹזֶג . שְׁנָאָמֵר לְמִנְחָה וּלֹזֶג שְׁמָנוֹ .

ששה לפרט. ארבעה לאיל. שלשה לבבש. שלשה ומחרזה
למנורה. ומחזית לוג לכל נר:

ד מערבי נסبي אלים בנספי פרים. נספי כבשים בנספי
כבשים. של יחיד בשל צבור. של היום בשל אמש. אבל
אין מערבי נספי כבשים בנספי פרים ואילים. ואם בללו
אלו בפני עצמו ואלו בפני עצמו ונתקערו. בשירין. אם
עד שלא בל. פסל. הכבש הבא עם העמר. אף על פי
שמונחתו בפוליה. לא היו נספי כפולין:

ה כל המדות שהיו במקdash היו גגדשות. חוץ משל בהן
גדול שהיה גודה לתוכה. מדות הלה בירושיהן קדש.
ומדות היישר בירושיהן חול. רבי עקיבא אומר מדות הלה
קדש. לפיכך בירושיהן קדש. מדות היישר חול. לפיכך
בירושיהן חול. רבי יוסי אומר לא משום זה אלא שהלה
געבר. והיישר איןנו געבר:

ו כל קרבנות הצבור והיחיד. טעוני נסכים. חוץ מן הבכור
והמע Shir והפסח. והחטאת והאשם. אלא שחתאתו של
מצורע ואשםו. טעוני נסכים:

ז כל קרבנות הצבור. אין בהם סמיכה. חוץ מן הפר הבא
על כל המצות. ושער המשתלה. רבי שמואל אומר אף
שער עבודת אלילים. כל קרבנות היחיד טעוני סמיכה.
חוץ מן הבכור והמע Shir והפסח. והיורש סומך. וimbia
נסכים וממיר:

הַבְּלִ סָמְכֵין חֹזֶן מַחְרִישׁ שֹׁוֹטָה וְקֶטֶן וְסָזָמָא וְנֶכֶרי
וְהַעֲבֵד וְהַשְּׁלִיחַ וְהַאֲשָׁה וְסִמְכָה שְׂיִירִי מִצְוָה עַל הַרְאָש
בְּשִׁתְּיִי יָדִים וּבָמָקוֹם שְׁטוֹמְכֵין שׁוֹחְטִין וְתַבְּרֵךְ לְסִמְכָה
שְׁחִיטָה:

חַמְרַבְּסִמְכָה מִבְּתָנוֹפָה וּבְתָנוֹפָה מִבְּסִמְכָה שְׁאָחָד
מְנִיף לְכָל הַחֲבָרִים וְאַיִן אָחָד סָזָמָד לְכָל הַחֲבָרִים וְחַמְרַבְּ
בְּתָנוֹפָה שְׁהָתָנוֹפָה נָהָגָת בְּקָרְבָּנוֹת הַיִד וּבְקָרְבָּנוֹת
הַאֲבוֹר בְּחִים וּבְשְׁחוֹטִין בְּדָבָר שִׁיאַשׁ בּוֹ רֹוחַ חִים
וּבְדָבָר שָׁאיַן בּוֹ רֹוחַ חִים מָה שָׁאיַן בּוֹ בְּסִמְכָה:

פרק י

רַבִּי יִשְׁמָעָאֵל אָזֶר הַעֲמָר הִיה בָא בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ סָאיַן
וּבְחֻול מִחְמָשׁ וּחַכְמִים אָזֶרְמִים אָחָד בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ וְאָחָד
בְחֻול מִשְׁלָשׁ הִיה בָא רַבִּי חַנְנִיא סָגֵן הַפְּהָגִים אָזֶר
בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ הִיה נָקָצָר בַיִיחִיד וּמְמַגֵּל אָחָד וּבְקָפָה אָחָת
וּבְחֻול בְשִׁלְשָׁה וּבְשִׁלְשָׁה קְפֹות וּבְשִׁלְשָׁה מְגַלּוֹת וּחַכְמִים
אָזֶרְמִים אָחָד בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ וְאָחָד בְחֻול בְשִׁלְשָׁה וּבְשִׁלְשָׁה
קְפֹות וּבְשִׁלְשָׁה מְגַלּוֹת:

ב' מִצְוֹת הַעֲמָר לְבּוֹא מִן הַקָּרוֹב לֹא בְכֶר הַקָּרוֹב
לִירוֹשָׁלַיִם מִבְּאיַן אַזְתּוֹ מִכֶּל מִקּוֹם מִעֲשָׂה שָׁבָא מִגְנּוֹת
צְרִיפִין וְשִׁתְּיִי הַלְּחָם מִבְּקַעַת עַיִן סָכָר:

ב' בַּיְצָד הִיא עֹשִׂים. שְׁלֹוחִי בֵּית דִין יֹצְאִין מַעֲרֵב יוֹם טוֹב. וְעוֹשֵׂין אֶתְזָה כְּרֻכּוֹת בַּמְחַבֵּר לְקַרְקָע בְּדִי שֵׁיהָא נֹזֵח לְקַצּוֹר. וְכָל הַעִירֹת הַסְּמוֹכֹת לְשֵׁם מַתְבִּנְסֹות לְשֵׁם. בְּדִי שֵׁיהָא נִקְצָר בַּעֲסָק גָּדוֹל. בֵּין שְׁחַשְׁכָה אָזֶר לָהֶם בָּא הַשְּׁמָשׁ. אָזֶרְמִים הָן. בָּא הַשְּׁמָשׁ. אָזֶרְמִים הָן. מַגֵּל זֹ. אָזֶרְמִים הָן. קְפָה זֹ. אָזֶרְמִים הָן. קְפָה זֹ. אָזֶרְמִים הָן. בְּשִׁבְתָּה אָזֶר לָהֶם. שִׁבְתָּה זֹ. אָזֶרְמִים הָן. שִׁבְתָּה זֹ. אָזֶרְמִים הָן. אַקְצּוֹר. וְהֵם אָזֶרְמִים לוֹ קַצּוֹר. אַקְצּוֹר. וְהֵם אָזֶרְמִים לוֹ קַצּוֹר. שְׁלֹשָׁה פָּעָמִים עַל בֶּל דָּבָר וְדָבָר. וְהֵם אָזֶרְמִים לוֹ הֵן הֵן. בֶּל פֶּךְ לִמְהָ מִפְנִי הַבִּתּוֹסִים. שְׁהֵיו אָזֶרְמִים אֵין קַצְירַת הַעֲמָר בְּמוֹצָאי יוֹם טוֹב:

ג' קַצְרוֹהוּ וְנִתְנוֹהוּ בְּקִפּוֹת הַבִּיאוֹה לְעֹזָרָה. הֵיו מִהְבָּהִין אֶתְזָה בָּאוֹר. בְּדִי לְקִים בָּו מִצּוֹת קְלִי. דָּבָרִי רַבִּי מַאֲיר. וְתַכְמִים אָזֶרְמִים בְּקִנִּים וּבְקִלְיָה חֹזְבִּים אֶתְזָה. בְּדִי שְׁלָא יִתְמַעֵּךְ. נִתְנוֹהוּ לְאָבוֹב. וְאָבוֹב הֵיה מַנְקָבָב. בְּדִי שֵׁיהָא הָאוֹר שׁוֹלֵט בְּכֶלֶוּ. שְׁטוֹחוֹהוּ בְּעֹזָרָה. וְהָרוֹחַ מִנְשַׁבֵּת בָּזֶה. נִתְנוֹהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹזּוֹת. וְהַזְּיאָוּ מִמְּנָנוּ עַשְׁרוֹן. שְׁהֵוָא מַנְפָּה בְּשֶׁלֶשׁ עַשְׁרָה נִפְהָ. וְהַשְּׁאָר נִפְדָּה. וְנִאָכֵל לְכָל אָדָם וְחַיָּב בְּחַלָּה. וְפִטּוֹר מִן הַמְּעִשְׂרוֹת. רַבִּי עֲקִיבָא מִחְיֵב בְּחַלָּה וּבְמְעִשְׂרוֹת. בָּא לוֹ לְעַשְׁרוֹן. וְנִתְנוּ שְׁמָנוּ וּלְבָזְנָתָזָו. יְצָק וּבָלָל. הַנִּינָּף וְהַגִּישָׁ. קְמַץ וְהַקְטִירָה. וְהַשְּׁאָר נִאָכֵל לְכֶבֶנִים:

ה' משקרב העمر. יוצאיו ומוציאו שוק ירושלים. שהו
מלא קמח וקלי. שלא ברצון חכמים. דברי רבי מאיר. רבי
יהודה אומר ברצון חכמים הוי עושים. משקרב העمر
התר חדש מיד. והרוחקים מתרים מחצאות היום ולהלן.
משחרב בית המקדש התקין רבנו זכאי שהיה יום
הנפ' כלו אסור. אמר רבי יהודה והוא מן התורה הוא
אסור. שנאמר עד עצם היום הזה. מפני מה הרוחקים
מתרים מחצאות היום ולהלן. מפני שהן יודעין. שאין בית
דין מתעללים בו:

ו' העمر היה מטייר במדינה ושתי הלחים במקדש. אין
مبיאין מנהות ובכורים. ומנתה בהמה. קדם לעمر. ואם
הbia פסול. קדם לשתי הלחים לא יbia. ואם הביאبشر:

ז' החטים והשעורים והפסמים ושבלה שועל והשיפון
חיבין בחלה. ומוצרפין זה עם זה. ואסורי בחדש מלפני
הפסח. ומלקצור מלפני העمر. ואם השרישו קדם לעמר
העمر מתיין. ואם לאו אסורים עד שיבא העمر הבא:

ח' קוזרים בבית השלחים שבעמוקים. אבל לא גודשין.
אנשי ירחו קוזרים ברצון חכמים. וגודשין שלא ברצון
חכמים. ולא מיחו בידם חכמים. קוזר לשחת ומأكل
לבימה. אמר רבי יהודה אימתי בזמנן שהתחילה עד שלא
הbia שליש. רבי שמעון אומר אף יקצור (ויאכיל) אף
משהbiaה שליש:

ט קוץין מפני הגטיעות. מפני בית האבל. מפני (בטול) בית המדרש. לא יעשה אותן ביריות. אבל מיניהם עבטים. מצות העمر לבא מון הקמה. לא מצא יביא מן העמים. מצותו לבא מן החל. לא מצא יביא מן היבש. מצותו לקוצר בלילה. נקצר ביום כשר. ודוחה את השבת:

פרק יא

שתי הלחים גלושות אחת אחת. ונאפות אחת אחת.
לחם הפנים גלוש אחד אחד. ונאפה שנים שנים.
ובטפוס היה עוזה אותן. וכשהוא רדף נזתנן בטפוס. כדי
שלא יתקלקלו:

ב אחד שתי הלחים ואחד לחם הפנים לישתו ועריכתו
בחוץ. ואפייתן בפנים. ואין דוחות את השבת. רביה יהודה
אומר כל מעשיהם בפנים. רבינו שמעון אומר לעולם הו
rangle לומר. שתי הלחים ולחם הפנים. כשרות בערלה.
וכשרות בבית פאני:

ג חבייתי להן גדוול. לישתו ואפייתן בפנים. ודוחות את
השבת. טחונן והרകון אין דוחות את השבת. כלל אמר
רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לה לעשות מערב שבת.
איינה דוחה את השבת. ושאי אפשר לה לעשות מערב
שבת. דוחה את השבת:

ד בְּלַהֲמָנָחוֹת יִשְׁ בְּהֵן מְעֵשָׂה כֶּלֶי בַּפְנִים וְאַזְן בְּהֵן מְעֵשָׂה כֶּלֶי בְּחֵזֶן בְּיַצְדָּקָה שְׁתֵּי הַלְּחָם אַרְכּוֹ שְׁבֻעָה וְרַחֲבוֹ אַרְבָּעָה וְקַרְנוֹתֵיהֶן אַרְבָּעָ אַצְבָּעוֹת לְחָם הַפְנִים אַרְכּוֹ עַשְׂרָה וְרַחֲבוֹ חַמְשָׂה וְקַרְנוֹתֵי שְׁבֻעָ אַצְבָּעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אָמֵר שֶׁלָּא תְּטַעַה זֶה דַּיְזָה בֶּן זֹמָא אָמֵר וְנִתְתַּת עַל הַשְּׁלָחָן לְחָם פְנִים לְפָנֵי תָמִיד שִׁיאֵה לֹא פְנִים:

ה הַשְּׁלָחָן אַרְכּוֹ עַשְׂרָה וְרַחֲבוֹ חַמְשָׂה לְחָם הַפְנִים אַרְכּוֹ עַשְׂרָה וְרַחֲבוֹ חַמְשָׂה נָטוֹן אַרְכּוֹ בְּגַגְדָּר רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלָחָן וּכְזֹפֵל טְפֵחִים וּמְחָצָה מִבְּאָן וּטְפֵחִים וּמְחָצָה מִבְּאָן נִמְצָא אַרְכּוֹ מִמְלָא כֶּל רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלָחָן דָבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מַאיָּר אָמֵר הַשְּׁלָחָן אַרְכּוֹ שְׁנִים עַשְׂרָה וְרַחֲבוֹ שְׁשָׁה לְחָם הַפְנִים אַרְכּוֹ עַשְׂרָה וְרַחֲבוֹ חַמְשָׂה נָטוֹן אַרְכּוֹ בְּגַגְדָּר רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלָחָן וּכְזֹפֵל טְפֵחִים מִבְּאָן וּטְפֵחִים מִבְּאָן וּטְפֵחִים רִיחָה בְּאַמְצָעָה כִּדְיַי שְׁתֵּה אַהֲרֹן מְנִשְׁבָּת בְּינֵיהֶן אָבָא שָׁאוֹל אָמֵר שֶׁם הִי נָטוֹנִין שְׁנִי בְּזִיכְיִי לְבָזָנָה שֶׁל לְחָם הַפְנִים אָמְרוּ לוּ וְהָלָא בְּבָר נְאָמָר וְנִתְתַּת עַל הַמְעָרָכָת לְבָזָנָה זְכָה אָמֵר לְהֵן וְהָלָא בְּבָר נְאָמָר וְעַלְיוֹ מַטָּה מְנִשָּׁה:

ו אַרְבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הַיּוּ שְׁם מִפְצָלִין מַרְאָשֵׁי הָן שְׁהָיוּ סְזָמִכִים בְּהֵן שְׁנִים לְסֶדֶר זָהָב וְשְׁנִים לְסֶדֶר זָהָב וְעַשְׂרִים וְשְׁמוֹנָה קְנִים בְּחָצֵי קְנִהָה חַלְלוֹ אַרְבָּעָה עַשְׂרָה לְסֶדֶר זָהָב וְאַרְבָּעָה עַשְׂרָה לְסֶדֶר זָהָב לֹא סְדוּר הַקְנִים וְלֹא גַּטְילָתָן דּוֹחַה אֶת הַשְׁבָּת אֶלָּא גַּנְגָּס מְעָרָב שְׁבָּת

וישומטן. ונחתנו לארכו של שלוחנו. בל הפלים שהיו
במקדש. ארכו של בית:

שני שלוחנות היו באולם מבנים על פתח הבית. אחד של שיש. ואחד של זהב. על של שיש נחתנים לחם הפנים בכניסתו. ועל של זהב ביציאתו. שמעלון בקדש ולא מזרידין. ואחד של זהב מפבנים. שעלו לחם הפנים תמיד. ארבעה בהנים נכנסין. שניים בידן שני סדרים. ושנים בידם שני בזיכין. וארבעה מקדימים לפניהם. שניים לטול שני סדרים. ושנים לטול שני בזיכים. המכניםים עומדים בצדון ופניהם לדרך. המוציאים עומדים בדרך ופניהם לצפון. אלו מושכין ואלו מניחין וטicho של זה בנגד טicho של זה. שנאמר לפניו תמיד. רבי יוסי אומר אףלו אלו נוטلين ואלו מניחין. אף זו היהת תמיד. יצאו ונחתו על השלחן של זהב שהיה באולם. הקטירו הבזיכין ותחלות מתחלקות לבהנים. חל יום הקפורים להיות בשבת. החלות מתחלקות לערב. חל להיות ערב שבת. שער של יום הקפורים נאכל לערב. הבעלן אוכלין אותו בשזהו חי. מפני שדעתן יפה:

סדר את הלחים בשבת. ואת הבזיכים לאחר שבת. והקטיר את הבזיכים בשבת פסולה. ואין חיבין עליהם משום פגول. נותר וטמא. סדר את הלחים ואת הבזיכין בשבת. והקטיר את הבזיכין לאחר שבת פסולה. ואין חיבין עליהם משום פגול נותר וטמא. סדר את הלחים

וְאֵת הַבּוֹזִיכִין לְאַחֲר שְׁבָת וְהַקְטוּר אֶת הַבּוֹזִיכִין בְּשְׁבָת
(פְּסוֹלָה) כִּי צַד יַעֲשֶׂה יְגִיחַנָּה לְשְׁבָת הַבָּאָה שְׁאָפְילָו הִיא
עַל הַשְׁלִיחָן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכָךְ בְּלִוִּים:

ט שְׁתַי הַלְּחָם נְאָכְלֹות אֵין פְּחוֹת מִשְׁנִים וְלֹא יִתְר עַל
שֶׁלְשָׁה כִּי צַד נְאָפּוֹת מִעַרְבָּ יוֹם טוֹב וּנְאָכְלֹות בַּיּוֹם טוֹב
לִשְׁנִים חַל יוֹם טוֹב לְהִיוֹת אַחֲר הַשְּׁבָת נְאָכְלֹות לְשֶׁלְשָׁה
לְחָם הַפְּנִים נְאָכֵל אֵין פְּחוֹת מִתְשֻׁעָה וְלֹא יִתְר עַל אַחֲד
עַשֶּׁר כִּי צַד נְאָפָה בְּעַרְבָּ שְׁבָת נְאָכֵל בְּשְׁבָת לִתְשֻׁעָה
חַל יוֹם טוֹב לְהִיוֹת עַרְבָּ שְׁבָת נְאָכֵל לְעַשְׂרָה שְׁנִי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רָאש הַשָּׁנָה נְאָכֵל לְאַחֲד עַשֶּׁר וְאַינוּ דּוֹחָה
לְאֵת הַשְּׁבָת וְלֹא אֵת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל
אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הַסְגָּנוֹ דּוֹחָה אֵת יוֹם טוֹב
וְאַינוּ דּוֹחָה אֵת יוֹם צָום:

פרק יב

הַמִּנְחֹות וְהַגְּסָכִים שְׁגַטְמָאוּ עַד שֶׁלָּא קִדְשָׁו בְּכָלִי יִשְׁלַׁח
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקָדָשׁו בְּכָלִי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הַעֲזֹפוֹת וְהַעֲצִים וְהַלְבּוֹזָנָה וּכְלֵי שִׁירָת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלָּא נְאָמֵר אֶלָּא בְּבַהֲמָה:

ב הָאָמַר הָרִי עַל בְּמִחְבָּת וְהַבִּיא בְּמִרְחָשָׁת בְּמִרְחָשָׁת
וְהַבִּיא בְּמִחְבָּת מַה שְׁהִבֵּיא הַבִּיא וַיְדִי חֹזֶת לֹא יֵצֵא
זו לְהַבִּיא בְּמִחְבָּת וְהַבִּיא בְּמִרְחָשָׁת בְּמִרְחָשָׁת וְהַבִּיא
בְּמִחְבָּת הָרִי זו פְּסוֹלָה הָרִי עַל שְׁנִי עַשְׂרוֹנִים לְהַבִּיא

בכלי אחד. והביא בשני כלים. בשני כלים. והביא בכלי אחד. מה שהביא הביא. וידי חותמו לא יצא. אלו להביא בכלי אחד. והביא בשני כלים. בשני כלים. והביא בכלי אחד. הרי אלו פסולין. הרי עלי שני עשרונים. להביא בכלי אחד. והביא בשני כלים. אמרו לו בכלי אחד נדרת. הקריבן בכלי אחד בשרים. בשני כלים פסולין. הרי עלי שני עשרונים. להביא בשני כלים. והביא בכלי אחד. אמרו לו בשני כלים נדרת. הקריבן בשני כלים בשרים נתנו בכלי אחד. בשתי מנחות שנתערבו:

ה. הרי עלי מנחה מן השעורים. יביא מן החטים. כמה יביא סלת. שלא שמן ולבונה. יביא עמה שמן ולבונה. חצי עשרון. יביא עשרון שלם. עשרון ומחרשה יביא שניים. רביעי שמעון פוטר. שלא התנדב לכך המתנדבים:

ו. מתנדב אדם מנחה שששים עשרון. ו מביא בכלי אחד. אם אמר הרי עלי שישים ואחד. מביא שישים בכלי אחד. ואחד בכלי אחד. שבע אכזר מביא ביום טוב הראושון של חג שחול להיות בשבת. שישים ואחד. דיו ליחיד שיהא פחותה מן האכזר אחיד. אמר רביעי שמעון והלא אלו לפורים. ואלו לבבשים. ואינם נבללים זה עם זה. אלא עד שישים יחולמים להבליל. אמרו לו שישים נבללים. שישים ואחד אין נבללים. אמר להם כל מדות חכמים בן. בארכאים סאה הוא טזב. בארכאים סאה חסר קרטזוב. איןו יכול לטבול

בָּהוּ. אֵין מַתְנִדְבִּים לֹז שְׁנִים וְחַמְשָׁה. אֲבָל מַתְנִדְבִּים ·
שֶׁלּוּשָׁה אַרְבָּעָה וְשֶׁשָּׁה וּמִשְׁשָׁה וְלִמְעָלָה:

" מַתְנִדְבִּים יֵין וְאֵין מַתְנִדְבִּים שְׁמַן. דָּבְרֵי רַبִּי עַקְיבָּא ·
רַבִּי טְרָפּוֹן אֹמֵר מַתְנִדְבִּים שְׁמַן. אָמֵר רַבִּי טְרָפּוֹן (מה)
מְצִינוּ בֵּין · שֶׁבָּא חֹבֶה וּבָא נְדָבָה · אֶنְכֶן הַשְּׁמַן בָּא חֹבֶה
יָבָא נְדָבָה · אָמֵר (לו) רַבִּי עַקְיבָּא לֹא · אָמַר תְּרַבּוֹת בֵּין שְׁבָנוּ
הָוָא קָרְבָּה חֹבְתוֹ בְּפָנֵי עַצְמוֹ · תָּאִמֵּר בְּשְׁמַן שְׁאַנוּ קָרְבָּב
חֹבְתוֹ בְּפָנֵי עַצְמוֹ · אֵין שְׁנִים מַתְנִדְבִּים עַשְׂרוֹן אַחַד · אֲבָל
מַתְנִדְבִּים עַזְלָה וְשְׁלָמִים · וּבָעוֹף אָפִילוּ פְּרִידָה אַחַת:

פרק יג

הָרִי עַל עַשְׂרוֹן · יִבְיא אַחַד · עַשְׂרוֹנִים יִבְיא שְׁנִים ·
פְּרִשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא שְׁשִׁים עַשְׂרוֹן ·
הָרִי עַל מִנְחָה · יִבְיא אַיּוֹ שְׁוִירָצָה · רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר יִבְיא
מִנְחָת הַסְּלָת · שְׁהָיָא מִזְוְחָת שְׁבָמְנִחות:

" מִנְחָה מִין הַמִּנְחָה יִבְיא אַחַד · מִנְחָות מִין הַמִּנְחָות
יִבְיא שְׁתִים · פְּרִשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא חַמְשָׁתָן ·
פְּרִשְׁתִּי מִנְחָה שֶׁל עַשְׂרוֹנִים · וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא
מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עַשְׂרוֹן · רַבִּי אֹמֵר יִבְיא מִנְחָות שֶׁל
עַשְׂרוֹנִים · מִאַחַד וְעַד שְׁשִׁים:

" הָרִי עַל עַצִּים · לֹא יִפְחֹזֶת מִשְׁנִי גִּזְרֵין · לְבָזָנה לֹא יִפְחֹזֶת
מִקְמַץ · חַמְשָׁה קּוֹמָצִים הֵן · הָאֹמֵר הָרִי עַל לְבָזָנה · לֹא

יפחחות מלקמץ. המתנגדב מנהה. יביא עמהו קמץ לבונה. המעליה את הלקמץ בחוץ חיב. ושני בזיבין. טענים שני קומץים:

ד. חרי עלי זהב לא יפחחות מדינר זהב. בסוף לא יפחחות מדינר בסוף. נחתת לא יפחחות ממעה בסוף. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. הוא מביא. עד שיאמר לא כך נחכונתי:

ה. חרי עלי יין לא יפחחות משלשה לוגין. שמן לא יפחחות מלוג. רבוי אומר שלשה לוגין. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. יביא ביום המרבה:

ו. חרי עלי עולה יביא כבש. רבוי אלעזר בן עזריה אומר (או) תור או בן יונה. פרשטי מן הבקר. ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ועגל איל (ושער) גדי וטלה. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. מוסיף עלייהם תור ובן יונה:

ו. חרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשטי מן הבקר. ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ופרה עגל ועגללה. מן הבהמה ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ופרה. עגל ועגללה. איל ורחל. גדי וגדי. שער ושער. טלה וטלה:

ז. חרי עלי שור. יביא הוא ונסכו במנה. עגל. יביא הוא ונסכו בחמש. איל. יביא הוא ונסכו בשתיים. כבש יביא

זהו ונשכיו בסלע. שור במנה. יביא במנה חזן מנשכיו.
עגל בחמש. יביא בחמש חזן מנשכיו. איל בשתיים.
יביא בשתיים חזן מנשכיו. כבש בסלע. יביא בסלע חזן
מנשכיו. שור במנה. והביא שניים במנה לא יצא. אפיקו
זה במנה חסר דינר. וזה במנה חסר דינר. שחור והביא
לבן. לבן והביא שחור. גדול והביא קטן. לא יצא. קטן
והביא גדול יצא. רבי אומר לא יצא:

שׂור זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו שניים. שני
שורים אלו עולה ונשתאבו. אם רצה יביא בדיםיהם אחד.
רבי אוסר. איל זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו
כבש. כבש זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו איל.
רבי אוסר. האומר אחד מכבשי הקדש. ואחד משורי
הקדש. והוא לו שניים. הגדול שבהן הקדש. שלשה. הבינו
שבהן הקדש. פרשתי ואני יודע מה פרשתי. או שאמר
אמר לי אבא ואני יודע מה. הגדול שבהן הקדש:

הרי עלי עולה. יקריבנה במקדש. ואם הקריבה בבית
חוניו לא יצא. שאקריבנה בבית חוניו יקריבנה במקדש.
ואם הקריבה בבית חוניו יצא. רבי שמעון אומר אין זו
עליה. הריני נזיר גלח במקדש. ואם גלח בבית חוניו לא
יצא. שאגלה בית חוניו. גלח במקדש. ואם גלח בבית
חוניו יצא. רבי שמעון אומר אין זה נזיר. הבהנים ששמשו
בבית חוניו. לא ישמשו במקדש בירושלים. ואין צריך
לומר לדבר אחר. שנאמר אך לא יעלו בהני הבמות אל

מזבח ייְ בֵּרִיאָשָׁלִים. כי אם אָכַלוּ מִצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחִיהֶם. הָרִי
הוּ כְּבָעָלִי מֻמְנִין. חֹלְקִין וְאֹכְלִין. אָכֵל לֹא מִקְרִיבֵין:
” נִאָמֵר בְּעוֹלָת הַבָּהֶמֶת אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח. (וּבְעוֹלָת הַעֲזֹר
אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח.) וּבְמִנְחָה אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח. לְלִימָד שֶׁאָחָד
הַמְּרֻבָּה וְאָחָד הַמְּמֻעִיט. וּבְלִבְדֵּ שִׁיבְעָן אָדָם אֶת דָּעַת
לְשָׁמִים: סְלִיק

מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושותפֶתן בשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן שמא יקלקלו בשחיתתן. וכן שחתתו ואחרים רואין אותן. שחיתתן בשרה. שחיתה נכרי גבילה. ומטרמהה במשא. השוחט בלילה. וכן הסוגם שחתט. שחיתתו בשרה. השוחט בשבת וביום הבפורים אף על פי שמתחיב בנפשו. שחיתתו בשרה:

ב' השוחט במג'יד. בצור ובקנה שחיתתו בשרה. הכל שוחטין. ולעומם שוחטין. ובכל שוחטין. חוץ מג'יד קציר ומהגירה והשנים והاضר. מפני שהן חונקיין. השוחט במג'יד קציר בדרך הליכתה. בית שמא פסליון. ובית הליל מבשירין. ואם החליקו שנייה. הרי היא בסכין:

ג' השוחט מתוד הטבעת ושיר בה מלא החות על פניה בלה. שחיתתו בשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא החות על פניה הרבה:

ד' השוחט מן הארץ. שחיתתו בשרה. המולך מן הארץ. מליקתו פסולה. השוחט מן הארץ. שחיתתו פסולה. המולך מן הארץ מליקתו בשרה. השוחט מן הארץ. שחיתתו בשרה. המולך מן הארץ מליקתו פסולה. נשל העדר בשר למליקה. וכל הארץ בשר לשחיתה. נמצא

בְּשֶׁר בְּשִׁחִיטָה. פָּסוֹל בְּמַלִּיקָה. בְּשֶׁר בְּמַלִּיקָה. פָּסוֹל
בְּשִׁחִיטָה:

ג' בְּשֶׁר בְּתֹרֵין. פָּסוֹל בְּבָנִי יוֹנָה. בְּשֶׁר בְּבָנִי יוֹנָה. פָּסוֹל
בְּתֹרֵין. תְּחִלַת הַצִּיהוֹב בְּזָה וּבְזָה פָּסוֹל:

ד' בְּשֶׁר בְּפֶרֶה פָּסוֹל בְּעֵגֶלָה. בְּשֶׁר בְּעֵגֶלָה פָּסוֹל בְּפֶרֶה.
בְּשֶׁר בְּכֶהָנִים פָּסוֹל בְּלוּוִים. בְּשֶׁר בְּלוּוִים פָּסוֹל בְּכֶהָנִים.
טְהוֹר בְּכֶלֶל חֲרֵשׁ טְמָא בְּכֶלֶל הַכְּלִים. טְהוֹר בְּכֶלֶל הַכְּלִים
טְמָא בְּכֶלֶל חֲרֵשׁ. טְהוֹר בְּכֶלֶל עַז טְמָא בְּכֶלֶל מִתְּכֹות.
טְהוֹר בְּכֶלֶל מִתְּכֹות טְמָא בְּכֶלֶל עַז. הַחִיב בְּשִׁקְדִּים
הַמְּרִים פָּטוֹר בְּמַתְוקִים. הַחִיב בְּמַתְוקִים פָּטוֹר בְּמַרְרִים:
ה' הַתְּמִד עַד שֶׁלֹּא הַחְמִיא. אַינּוּ נָקֵח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר. וּפְזִיל
אֶת הַמְּקוֹה. מִשְׁחַחְמִיא נָקֵח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר. וּאַינּוּ פְזִיל
אֶת הַמְּקוֹה. הַאֲחִים הַשְׁתָּפִים בְּשִׁתְבִּים בְּקָלְבּוֹן. פָּטוֹרין
מַמְעָשֵׂר בְּהַמָּה. בְּשִׁתְבִּין בְּמַעֲשֵׂר בְּהַמָּה. פָּטוֹרין מִן
הַקָּלְבּוֹן. כֹּל מִקּוֹם שִׁישׁ מַכְר אֵין קָנֵס. וּכֹל מִקּוֹם שִׁישׁ
קָנֵס אֵין מַכְר. כֹּל מִקּוֹם שִׁישׁ מִיאוֹן אֵין חֲלִיצָה. וּכֹל
מִקּוֹם שִׁישׁ חֲלִיצָה אֵין מִיאוֹן. כֹּל מִקּוֹם שִׁישׁ תְּקִיעָה אֵין
הַבְּדִילָה. וּכֹל מִקּוֹם שִׁישׁ הַבְּדִילָה. אֵין תְּקִיעָה. יּוֹם טֻוב
שְׁחַל לְהִיוֹת בְּעֶרֶב שְׁבַת. תְּזַקְעֵין וְלֹא מְבָדִילֵין. בְּמוֹצָאי
שְׁבַת מְבָדִילֵין וְלֹא תְּזַקְעֵין. בְּיצַד מְבָדִילֵין. הַמְּבָדֵל בֵּין
קָדֵשׁ לְקָדֵשׁ. רַבִּי דּוֹסָא אָזֶר בֵּין קָדֵשׁ חָמָר לְקָדֵשׁ
הַקָּל:

פרק ב

השוחט אחד בעוף ושתנים בבהמה. שחיטתו בשרה.
ורבו של אחד במווז. רבי יהודה אומר עד
שישחוט את העורידין חצי אחד בעוף ואחד וחצי
בבהמה. שחיטתו פסולת. רוב אחד בעוף ורוב שנים
בבהמה. שחיטתו בשרה:

ב השוחט שני ראשון לאחד שחיטתו בשרה. שניים
אוּחוֹזִין בְּסְבֵין וְשׁוֹחָטִין אַפִּילוֹ אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה.
שחיטתו בשרה:

ג התיז את הרأس בבית אחת פסולת. היה שוחט והתייז
את הרأس בבית אחת. אם יש בסכין מלא צואר בשרה.
יהי שוחט והתייז שני ראשון בית אחת. אם יש בסכין
מלא צואר אחד בשרה. במקרה דברים אמורים בזמן
שהוליך ולא הביא או הביא ולא הוליך. אבל אם
הוליך והביא. אפילו כל שהוא. אין מל בשרה.
גפליה סכין ושותפה. אף על פי שישחטה בדרך פסולת.
שנאמר זבחת ואכלת. מה שאת זבח אתה אכל.
גפליה סכין והגביהה. נפלו כליו והגביהם. השחיז את
הסכין ועף. ובא חבירו ושות. אם שהה כדי שחיטה
פסולת. רבי שמעון אומר אם שהה כדי בקור:

ד שחית את הוושט ופסק את הגרגרת. או שחית את
הגרגרת. ופסק את הוושט. או שחת את אחד מהן והמתין

לְהָעֵד שְׁמַתָּה. אֹז שְׁחַחְלֵיד אֶת הַסְּבִין תְּחִתָּה הַשְׁנִי וַפְּסִקוֹ. רַבִּי יִשְׁבַּב אֹמֵר נְבָלָה. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר טְרֵפָה. בְּלָל אֹמֵר רַבִּי יִשְׁבַּב מְשׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כֹּל שְׁגַפְסָלָה בְּשִׁחְיִתָּה נְבָלָה. כֹּל שְׁשִׁחְיִתָּה פָּרָאוי וְדָבָר אַחֲרָ גָּרָם לְהָלִפְסֵל טְרֵפָה וְהַזְּהָה לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא:

ה השוחט בְּהַמָּה חִיה וּעוֹף . וְלֹא יֵצֵא מֵהוּ דָם בְּשִׁירִים וְנָאכְלִים בְּדִים מִסּוֹאֶבֶת. לְפִי שְׁלָא הַכְּשָׁרוֹ בְּדָם. רַבִּי שְׁמַעַן אֹמֵר הַכְּשָׁרוֹ בְּשִׁחְיָה:

ו השוחט את המסבנת. רבנן (شمיעון בן) גמליאל אומר עד שתחפרכס ביד וברגלו. רבי אליעזר אומר דיה אם זנקה. אמר רבי שמעון (אף) השוחט בלילה ולמחרת השבכים. ומצא בתקלים מלאים דם בשרה שזנקה. ובמدة רבוי אליעזר. וחכמים אומרים עד שתחפרכס ביד וברגלו. או עד שתכשפש בזנבה. אחד בהמה דקה. ואחד בהמה גסה. בהמה דקה שפשתה ידה ולא החזירה פסולה. שאינה אלא הוצאה נפש בלבד. בימה דברים אמורים שהיתה בחזקת מסבנת. אבל אם היהה בחזקת בריאה. אפילו אין בה אחד מכל הסייענים הלו בשרה:

ו השוחט לנכרי שחיתו בשרה. ורבי אליעזר פוסל. אמר רבי אליעזר אפילו שחיטה שיأكل הנכרי מחר ער בעד שללה פסולה. שסתם מחשבת נכרי לעבودת אלילים. אמר רבי יוסי קל וחומר הדברים. ומה במקום

שְׁהַמְחַשֵּׁבָה פֹּסֶלֶת בַּמִּקְדְּשִׁים אֵין הַפֵּל הַזָּלֶךְ אַחֲרֵי הַעֲבֵד מִקּוֹם שֶׁאֵין מַחְשֵׁבָה פֹּסֶלֶת בְּחוֹלִין אֵינוֹ דִין שֶׁלֹּא יְהִיא הַפֵּל הַזָּלֶךְ (אֵלא) אַחֲרֵי הַשׁוֹחֵט:

ג' הַשׁוֹחֵט לִשְׁם הַרִּים לִשְׁם גְּבֻעוֹת לִשְׁם יִמְמִים לִשְׁם נְהָרוֹת לִשְׁם מְדִבְרוֹת שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה שְׁנִים אַזְחִין בְּסֶבֶין וְשׁוֹחָטִין אַחֲד לִשְׁם אַחֲד מְכַל אַלְוִי וְאַחֲד לִשְׁם דָּבָר בְּשִׁיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה:

ט' אֵין שׁוֹחָטִין לֹא לְתוֹךְ יִמְמִים וְלֹא לְתוֹךְ נְהָרוֹת וְלֹא לְתוֹךְ בְּלִים אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עַוְגָא שֶׁל מִים וּבְסֶפִינָה עַל גְּבֵי בְּלִים אֵין שׁוֹחָטִין לְגֻמָם אֶל עַקְרָב אֲבָל עַזְשָׁה גֻמָם בְּתוֹךְ בֵיתוֹ בְּשֶׁבַיל שִׁיבְנָס הַקְמָה לְתוֹקָה וּבְשָׁוּוק לֹא יַעֲשֶׂה כֵן שֶׁלֹּא יַחֲקֵה אֶת הַאֲפִיקוֹרָזִים:

ו' הַשׁוֹחֵט לִשְׁם עַוְלָה לִשְׁם שְׁלָמִים לִשְׁם אַשְׁם תַּלְוִי לִשְׁם פֶּסֶח לִשְׁם תָזְהָה שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה וּרְבִי שְׁמָעָון מַכְשִׁיר שְׁנִים אַזְחִין בְּסֶבֶין וְשׁוֹחָטִין אַחֲד לִשְׁם אַחֲד מְכַל אַלְוִי וְאַחֲד לִשְׁם דָבָר בְּשִׁיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה הַשׁוֹחֵט לִשְׁם חַטָּאת לִשְׁם אַשְׁם וְדָאי לִשְׁם בְּכוֹר לִשְׁם מְעָשָׂר לִשְׁם תִּמְוֹרָה שְׁחִיטָתוֹ בְּשִׁרָה זֶה הַפֵּל כֹּל דָבָר שְׁנָדֶר וְנָדֶב הַשׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ פְּסָול וּשְׁאֵינוֹ נָדֶר וְנָדֶב הַשׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ בְּשִׁיר:

פרק ג

אל' טרפוֹת בְּבָהָמָה נִקְבָּת הַוּשֶׁט וְפִסְוקָת הַגְּרָגָרָת.
נקב קרוּם שֶׁל מֹזֵח נִקְבָּת הַלְּבָב לְבִתְה חַלְלוֹ נִשְׁבָּרָה
השְׂדָרָה וְנִפְסָק הַחוֹט שֶׁלָּה נִטְלָה הַכְּבָד וְלֹא נִשְׁתִּיר
הַיְמָנוֹ כְּלָוָם הַרְיָאה שְׁנִקְבָּה אוֹ שְׁחָסָרָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
אָזֶם עַד שְׁתִּינְקָבָל בְּבֵית הַסְּמְפוֹנוֹת נִקְבָּת הַקְּבָה נִקְבָּה
הַפְּרָה נִקְבָּו הַדְּקִין הַכְּבָרָס הַפְּנִימִית שְׁנִקְבָּה אוֹ שְׁנִקְרָע
רֹוב הַחִיצָׁנָה רַבִּי יְהוָדָה אָזֶם הַגְּדוֹלָה טְפֵח וְהַקְּטָנָה
בְּרָבָה הַמְּסָס וּבֵית הַכּוֹסּוֹת שְׁנִקְבָּבוּ לְחוֹזֵן נִפְלָה מִן הַגֵּג
וְנִשְׁתְּבָרוּ רֹוב צְלֻעָותָה וְדָרוֹסָת הַזָּאָב רַבִּי יְהוָדָה אָזֶם
דָרוֹסָת הַזָּאָב בְּדָקָה וְדָרוֹסָת הַאֲרִי בְּגַסָּה דָרוֹסָת הַנְּצָר
בְּעֹז הַדָּק וְדָרוֹסָת הַגֵּס בְּעֹז הַגֵּס זֶה הַכְּלָל כֹּל שָׁאיָן
כִּמוֹתָה חִיה טְרָפָה:

ב וְאַל' כִּישְׁרוֹת בְּבָהָמָה נִקְבָּת הַגְּרָגָרָת אוֹ שְׁנִסְדָּקָה עַד
בְּמַה תְּחִסֵּר רַבְּן שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל אָזֶם עַד בְּאִיסְר
הַאִיטְלָקִי נִפְחָתָה הַגְּלָגָלָת וְלֹא נִקְבָּת קְרוּם שֶׁל מֹזֵח נִקְבָּת
הַלְּבָב וְלֹא לְבִתְה חַלְלוֹ נִשְׁבָּרָה הַשְׂדָרָה וְלֹא נִפְסָק הַחוֹט
שֶׁלָּה נִטְלָה הַכְּבָד וְנִשְׁתִּיר הַיְמָנוֹ בְּזִוְתָה הַמְּסָס וּבֵית
הַכּוֹסּוֹת שְׁנִקְבָּבוּ זֶה לְתוֹךְ זֶה נִטְלָה הַטְּחוֹל נִטְלָה הַפְּלִיזָת
נִטְלָלֶחֶת הַתְּחִתּוֹן נִטְלָה הַאָמ שֶׁלָּה נִתְרָוָתָה בַּיָּד שְׁמִים
הַגְּלֹודָה רַבִּי מַאֲיר מַכְשִׁיר וְחַכְמִים פּוֹסְלִין:

וְאַלּוּ טִירָפֹת בֶּעָזֶף נְקוּבָת הַוּשֶׁט וּפְסִיקָת הַגְּרָגָרָת הַכְּתָה חֲלֵדָה עַל רָאֵשָׁה מִקּוּם שְׁעוֹשָׂה אֹתָה טִירָפָה נְקֻבָּה מִקְרָקְבָּן נְקֻבוֹ הַדְּקִין גְּפָלָה לְאוֹר וְנְחַמְרוֹ בְּנֵי מַעַיָּה אִם יְרוּקִים פְּסוֹלָה אִם אֲדוֹמִים בְּשָׁרָה דָּרְסָה וְטִירָפָה בְּכַתְלָן אִז שְׁרָצַתָּה בְּהַמָּה וּמְפַרְכָּסָת וְשְׁבָתָה מַעַת לְעֵית וּשְׁחַטָּה בְּשָׁרָה:

וְאַלּוּ בְּשִׁירָות בֶּעָזֶף נְקֻבָּה הַגְּרָגָרָת אִז שְׁנֵסְדָּקָה הַכְּתָה חֲלֵדָה עַל רָאֵשָׁה מִקּוּם שְׁאַינְנוּ עֹשָׂה אֹתָה טִירָפָה נְקֻבָּה הַזְּפָקָר רַבִּי אָזֶר אָפִילָו נְטָל יְצָאוּ בְּנֵי מַעַיָּה וְלֹא נְקֻבוֹ נְשַׁתְבָּרוּ גְּפִיה נְשַׁתְבָּרוּ רְגָלִיה נְמַרְטוּ בְּנֵפִיה רַבִּי יְהוּדָה אָזֶר אִם גְּפָלָה הַנּוֹצָה פְּסוֹלָה:

אֲחוּזֹת הַדָּם וְהַמְּעַשְׁנָת וְהַמְּצָנָנָת וְשָׁאָכְלָה הַרְדוֹפָנִי וְשָׁאָכְלָה צֹאת תְּרִגְזּוֹלִים אִז שְׁשָׁתָה מִים הַרְעִים בְּשָׁרָה אֲכָלָה סִם הַמְּמוֹת אִז שְׁהַכְּבִישָׁה נְחַש מַוְתָּרָת מְשׁוּם טִירָפָה וְאֲסֹורָה מְשׁוּם סְכָנָת גְּפָשּׁוֹת:

סִימְנֵי בְּהַמָּה וְתִיחָה נְאָמְרוּ מִן הַתּוֹרָה וְסִימְנֵי עֹזֶף לֹא נְאָמְרוּ אֲבָל אָמְרוּ חַכְמִים כֹּל עֹזֶף הַדְּזִרְסָטָם אֶל שְׁיַעַש לֹא אָצְבע יְתִירָה וְזַפָּק וְזַרְקָבָן גְּקָלָף טַהּוֹר רַבִּי אַלְיעָזָר בְּרַצְדּוֹק אָזֶר כֹּל עֹזֶף הַחֹזֶלֶק אֶת רְגָלָיו טָמָא:

וּבְחַגְבִּים כֹּל שְׁיַעַש לֹא אָרְבָּע רְגָלִים אָרְבָּע בְּנֵפִים וְקַרְסּוֹלִים וּבְנֵפִים חַזְפּוֹת אֶת רַבּוֹ רַבִּי יוֹסֵי אָזֶר וּשְׁמוֹ חַגְבָּן וּבְדִגִּים שְׁיַעַש לֹא סְנֵפִיר וּקְשַׁקְשָׁתָר רַבִּי יְהוּדָה אָזֶר

שְׁנִי קְשָׁקַשִּׁין וְסֶנְפֵּיר אֶחָד. אֱלֹו הַן קְשָׁקַשִּׁין הַקְּבוּעִין בָּזֶה.
וְסֶנְפֵּירָן הַפּוֹרֵחַ בָּהֶן:

פרק ד

בָּהֶם הַמְּקַשָּׁה לִילִד. וְהַזְּאִיא הַעֲבָר אֶת יָדֹו וְהַחְזִירָה
מוֹתָר (בָּאֲכִילָה). הַזְּאִיא רָאשׁוֹ אֶפְעַל פִּי
שְׁהַחְזִירָה. הַרְיָה זֶה כִּילּוֹד. מַתָּךְ מִן הַעֲבָר שְׁבָמְעָה מוֹתָר
בָּאֲכִילָה. מִן הַטְּחוֹל וּמִן הַכְּלִיּוֹת. אַסּוּר בָּאֲכִילָה. זֶה הַכְּלָל
כָּל דָּבָר שֶׁהִיא גּוֹפָה אַסּוּר. וְשָׁאִינָה גּוֹפָה מוֹתָר:

בָּ הַמְּבָכֶרֶת הַמְּקַשָּׁה לִילִד. מַחְתַּד אָבָר וּמַשְׁלִיךְ
לְפָלְבִּים. יֵצֵא הַרְיָה זֶה יַקְבֵּר. וְנִפְטַרְתָּה מִן הַבְּכוּרָה:

גָּ בָּהֶם שְׁמַת עֻזְבָּרָה בַּתּוֹךְ מַעַיָּה. וְהַשְׁוִיט הַרְוֹעָה אֶת
יָדֹו. נִגְעַז בָּזֶה בָּהֶם טְמָאָה. בֵּין בָּהֶם טְהוֹרָה טְהוֹרָה.
רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אָזֶם בְּטָמָא בְּטָהוֹרָה טְהוֹרָה. וּכְנַ
הָאָשָׁה שְׁמַת וְלִדָּה בַּתּוֹךְ מַעַיָּה. וְהַשְׁוִיטָה חִיה אֶת יָדָה
וּנִגְעַז בָּזֶה. הַחִיה טְמָאָה טְמָאָת שְׁבָעָה. וְהָאָשָׁה טְהוֹרָה
עַד שִׁיצֵּא הַזְּלָד:

דָּ בָּהֶם הַמְּקַשָּׁה לִילִד. וְהַזְּאִיא הַעֲבָר אֶת יָדֹו וְחַתְכָה.
וְאַחֲרֵךְ שְׁחַט אֶת אַמְוֹן. הַבָּשָׂר טְהוֹר. שְׁחַט אֶת אַמְוֹן
וְאַחֲרֵךְ חַתְכָה. הַבָּשָׂר מַגָּע נְבָלָה. דָבְרִי רַבִּי מַאיָּר.
וְחַכְמִים אָזֶם מַגָּע טְרִפה שְׁחֹותָה. מַה מְצִינוּ בְּטְרִפה
שְׁשִׁחְיִיטָה מִטְהָרָתָה. אֶפְעַל שְׁחִיתָת בָּהֶם. תְּתִהְרֵר אֶת

האבר. אמר להם רבי מאיר לא. אם טהרה שחיתת טריפה אותה דבר שהוא גופה. טהיר את האבר דבר שאינו גופה. מפני לטרפה שחיתתה מטהרתת. בהמה טמאה אסורה באכילה. וטרפה אסורה באכילה. מה בהמה טמאה אין שחיתתה מטהרתת. אף טרפה לא טהירנה שחיתתה. אמרו לו לא. אם אמרת בהמה טמאה. שלא היה לה שעת הבשר. תאמר בטרפה שחיתה לה שעת הבשר. טול לצד מה שהבאת. הרי שנולדת טרפה מז הבطن מפני לא. אם אמרת בהמה טמאה. שבנו אין במיניה שחיטה. תאמר בטרפה שיש במיניה שחיטה. בן שמונה חי אין שחיתתו מטהרטו. לפי שאין במינו שחיטה:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא אמר זה שלש פעמים

ויעיל לשכחה בעורת השם יתרך.

הדרן עליך מסכת (פלוני) והדרך עלה. דעתך עליך מסכת (פלוני) ודעתך
עלון. לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא נתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דאתה:

ואחר כך אמר

יהי רצון מלפניך יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתָּהָא תּוֹרַתְךָ אָוּמָנוּתָנוּ
בָּעוֹלָם הַזֶּה וְתִהְיָה עָמָנוּ לְעוֹלָם הַבָּא. חנניה בר פפא. רמי בר פפא.
נחמן בר פפא. אחאי בר פפא. אבא מררי בר פפא. רפאים בר פפא.
רכיש בר פפא. סרחה בר פפא. אדא בר פפא. דרו בר פפא:

הערב נא יי אֱלֹהֵינוּ אֵת דָבָרִי תּוֹרַתְךָ בְּפִינְךָ וּבְפִיפִיוֹתָךָ עַמְקָה בֵּית
ישראל וְנִיחָה אֲגַדְתָּנוּ בְּלָנוּ וְצַאֲצָאָנוּ וְצַאֲצָאָי עַמְקָה בֵּית יִשְׂרָאֵל יְרָאֵי
שָׁמֶךָ וּלְמִדי תּוֹרַתְךָ:

מאיבי תחכמוני מצותך כי לעולם היה לי:

יהי לבני תמים בחזקיד למן לא אבוש:

לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חיתי:

ברוך אתה יהוה למדני חזקיך: